

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 185 (XXIX) — Nr. 419

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 7 iunie 2017

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 122 din 9 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (1 ¹) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	2-4		
Decizia nr. 123 din 9 martie 2017 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi	4-6		
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
366. — Hotărâre privind aprobarea normativelor de cheltuieli pentru organizarea Seminarului regional privind schimbul de informații în contextul angajamentelor asumate de jurisdicțiile participante la Forumul Global al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în trimestrul IV 2017, la București	7		
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE			
M.46. — Ordin al ministrului apărării naționale pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și funcționarea școlilor de aplicație	8-18		
186. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale pentru aprobarea cantităților de motorină aferente perioadei 1 ianuarie 2017—31 martie 2017, determinate la plată de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ce beneficiază de ajutor de stat acordat sub formă de rambursare	19		
3.078. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a produselor pentru construcții		3.079. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, privind desemnarea Laboratorului de Încercări pentru Certificarea Produselor Electrice — LICPE, aparținând Societății Comerciale Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L., în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției de laborator de încercări ale produselor pentru construcții	20
		3.080. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, privind extinderea desemnării Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN-INCERC în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției de laborator de încercări ale produselor pentru construcții	21
		3.081. — Ordin al viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, privind extinderea desemnării organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Institutul de Cercetări în Transporturi INCERTRANS — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică	22
		ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
		Decizia nr. 13 din 6 martie 2017 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept).....	24-32

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 122**

din 9 martie 2017

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, excepție ridicată de Gheorghe Pătrășcanu în Dosarul nr. 12.795/231/2015 al Judecătorei Focșani — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 320 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se arată că autorul excepției deduce neconstituționalitatea textelor criticate din compararea a două dispoziții legale, respectiv din compararea contravenientului sancționat printr-un proces-verbal de contravenție cu cel care este mai întâi cercetat penal pentru săvârșirea unei fapte prevăzute de legea penală cu privire la care se dă o soluție de netrimitere în judecată, iar dispozițiile de drept contravențional prevăd sancționarea contravențională a acestuia de către șeful poliției rutiere. Se arată că persoana aflată în cea de-a doua ipoteză juridică anterior menționată are ea însăși posibilitatea de a solicita suspendarea măsurii suspendării dreptului de a conduce, așa încât nu există o discriminare între aceasta și persoana care, formulând contestație împotriva procesului-verbal de contravenție, beneficiază de o astfel de suspendare.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 17 februarie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 12.795/231/2015, **Judecătoria Focșani — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice**, excepție ridicată de Gheorghe Pătrășcanu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri împotriva unei soluții de netrimitere în judecată, formulate de autorul excepției, într-un dosar referitor la stabilirea vinovăției acestuia sub aspectul săvârșirii infracțiunii de conducere pe drumurile publice a unui vehicul neînmatriculat.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate, se arată că prevederile art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 creează

discriminare între persoanele care au calitatea de contravenient și cele cercetate penal pentru fapte ce constituie încălcări ale regimului circulației pe drumurile publice, întrucât, în cazul celor dintâi, contestarea procesului-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor suspendă, de drept, executarea sancțiunii, în timp ce, în cazul celor din urmă, contestația formulată împotriva actului administrativ al șefului poliției rutiere nu suspendă executarea pedepsei complementare a suspendării permisului de conducere. Se face trimitere, în acest sens, la prevederile art. 219 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.391/2006 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, conform căreia „*Restituirea permisului de conducere se dispune de către șeful serviciului poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta, la cererea titularului, în baza rezoluției sau, după caz, a ordonanței procurorului prin care s-a dispus neînceperea urmăririi penale, scoaterea de sub urmărirea penală ori încetarea urmăririi penale, în baza hotărârii judecătorești rămase definitive prin care s-a dispus achitarea inculpatului sau prin care procesul-verbal de constatare a contravenției a fost anulat ori ca urmare a încetării măsurii de siguranță prevăzute la art. 112 lit. c) din Codul penal, republicat, cu modificările și completările ulterioare*”. Se susține, totodată, că textele criticate reglementează o ingerință a puterii executive în activitatea autorității judecătorești, cu consecința încălcării prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4), întrucât conferă șefului poliției rutiere competența de a hotărî cu privire la o sancțiune complementară dispusă într-o cauză penală, chiar în situația existenței unei ordonanțe de clasare sau a unei hotărâri judecătorești de achitare ori de încetare a procesului penal. Se arată, de asemenea, că șeful poliției rutiere, potrivit dispozițiilor art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, ca reprezentant al puterii executive, are competența de a hotărî cu privire la încălcarea limitelor soluțiilor pronunțate de procuror sau de instanța de judecată. Se mai susține că textele criticate încalcă prevederile art. 131 alin. (1) din Constituție, întrucât dau dreptul reprezentantului poliției rutiere să aprecieze și să hotărască cu privire la executarea unui act prin care Ministerul Public, reprezentat de procuror, își exercită prerogativele constituționale. Se arată că sancțiunea complementară a suspendării permisului de conducere, prevăzută de dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002, încalcă prezumția de nevinovăție, atâta vreme cât poate fi aplicată chiar și în situația clasării, a achitării și a încetării procesului penal. În fine, autorul excepției susține că textele criticate contravin dispozițiilor art. 8 alin. (4) teza întâi și teza a treia din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, întrucât sunt neclare, exprimate generic, prin folosirea unor termeni generali, lipsiți de precizie.

6. **Judecătoria Focșani — Secția penală**, contrar dispozițiilor art. 29 alin. (4) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, nu și-a exprimat opinia referitoare la temeinicia excepției de neconstituționalitate.

7. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

8. **Guvernul** opinează că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, făcând trimitere, în acest sens, la Decizia Curții Constituționale nr. 1.041 din 14 septembrie 2010.

9. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 sunt constituționale. Se susține, în acest sens, că măsura suspendării exercitării dreptului de a conduce autovehicule și tractoare agricole sau forestiere apare ca firească în contextul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 și că aceasta a fost prevăzută pentru asigurarea desfășurării, în condiții de siguranță, a circulației pe drumurile publice, precum și pentru ocrotirea vieții, integrității corporale și sănătății persoanelor participante la trafic. Se arată, de asemenea, că dreptul șefului poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta de a dispune suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule nu constituie o imixtiune a puterii executive în activitatea autorității judecătorești, întrucât acesta exercită atribuții specifice, distincte de cele ale puterii judecătorești și ale Ministerului Public, în etape procesuale diferite. Se susține, totodată, că textele criticate nu instituie o discriminare între persoanele care au calitatea de contravenienți și cele împotriva cărora a început urmărirea penală, întrucât aceste două categorii se află în situații juridice diferite. În fine, se apreciază că celelalte critici de neconstituționalitate formulate în cauză nu pot fi reținute, textele criticate nefiind contrare principiilor constituționale invocate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 670 din 3 august 2006, care au următorul cuprins:

— Art. 103: „(1) *Suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule și tractoare agricole sau forestiere se dispune: [...]*

c) pentru o perioadă de 90 de zile când fapta conducătorului de autovehicul, tractor agricol sau forestier ori tramvai a fost urmărită ca infracțiune la regimul circulației pe drumurile publice, precum și în cazul accidentului de circulație din care a rezultat decesul sau vătămarea corporală a unei persoane și instanța de judecată sau procurorul a dispus clasarea, renunțarea la urmărirea penală, renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei, dacă pentru regula de circulație încălcată prezintă ordonanță de urgență prevede suspendarea exercitării dreptului de a conduce.

(11) În situația prevăzută la alin. (1) lit. c), suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, tractoare agricole sau forestiere ori tramvaie se dispune de către șeful poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta.”

13. Se susține că textele criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la separația și echilibrul puterilor în stat, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 23 alin. (11) cu privire la prezumția de nevinovăție, art. 124 alin. (3) cu privire la înfăptuirea justiției și art. 131 alin. (1) referitor la rolul Ministerului Public.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 103 alin. (1) lit. c) și alin. (11) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 au făcut obiectul controlului de constituționalitate, prin raportare la critici similare, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 255 din 19 iulie 2013, și Ordonanța Guvernului nr. 21/2014 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 635 din 29 august 2014, instanța de contencios constituțional pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 1.041 din 14 septembrie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 27 octombrie 2010, prin care a respins, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate invocată.

15. Prin decizia anterior menționată, Curtea a constatat că textele de lege criticate au în vedere ipoteza în care o faptă ce a fost urmărită ca infracțiune la regimul circulației pe drumurile publice, dar pentru săvârșirea căreia procurorul sau instanța apreciază, observând incidența prevederilor art. 10 din Codul de procedură penală din 1968 referitor la cazurile în care punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale este împiedicată, că nu se impune punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale împotriva învinutului. Curtea a observat că, dacă, pe parcursul urmăririi penale, se constată că învinutul a încălcat o regulă de circulație pentru nerespectarea căreia Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 195/2002 prevede suspendarea exercitării dreptului de a conduce, este firesc ca acest comportament să fie sancționat, în vederea atingerii finalității pentru care acest act normativ a fost edictat, și anume asigurarea desfășurării în siguranță a circulației pe drumurile publice, precum și ocrotirea vieții, integrității corporale și a sănătății persoanelor participante la trafic. S-a constatat, totodată, că, ulterior momentului emiterii de către procuror sau al pronunțării de către instanță a unei soluții de neîncepere a urmăririi penale, ca urmare a lipsei plângerii prealabile, fără a intra în cercetarea fondului, de scoatere de sub urmărire penală sau încetare a urmăririi penale, se dispune, de către șeful poliției rutiere pe raza căreia a fost săvârșită fapta, suspendarea exercitării dreptului de a conduce autovehicule, ceea ce nu constituie o imixtiune a puterii executive în activitatea autorității judecătorești. S-a arătat că cele două tipuri de organe ale autorității de stat implicate în procedura prevăzută de textele de lege criticate, procurorul și instanța de judecată, pe de o parte, ca reprezentanți ai autorității judecătorești, iar, pe de altă parte, șeful poliției, ca exponent al puterii executive, își exercită atribuțiile specifice în etape distincte, succesive, principiul separației puterilor în stat fiind pe deplin respectat. În acest context, Curtea a observat că nu poate reține nici critica formulată de autorul excepției referitoare la încălcarea, prin textele criticate, a dispozițiilor art. 131 din Constituție.

16. În ceea ce privește critica referitoare la pretinsa nesocotire a dreptului de acces liber la justiție, Curtea a reținut că este neîntemeiată, întrucât persoana căreia i-a fost suspendat dreptul de a conduce autovehicule are posibilitatea de a ataca pe calea contenciosului administrativ legalitatea și temeinicia măsurii dispuse de șeful poliției, inclusiv în ipoteza în care procurorul sau instanța a dispus încetarea urmăririi penale

sau a procesului penal, după caz, prin aplicarea art. 10 lit. f) din Codul de procedură penală din 1968 referitor la lipsa plângerii prealabile, aşadar, fără să mai analizeze împrejurările în care a fost săvârşită fapta şi fără să mai aprecieze dacă a fost încălcată vreo regulă de circulaţie.

17. Totodată, Curtea a constatat că nu poate reţine nici critica potrivit căreia textele de lege supuse controlului de constituţionalitate creează o situaţie discriminatorie între persoanele cărora le-a fost suspendat dreptul de a conduce pe drumurile publice, ca măsură complementară pentru săvârşirea unei contravenţii la regimul rutier, şi cele care au fost cercetate penal pentru infracţiuni la regimul rutier şi în cazul cărora s-a dispus una dintre soluţiile prevăzute la art. 103 alin. (1) lit. c) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002. Curtea a reţinut că, astfel cum s-a arătat anterior, accesul la justiţie este asigurat, într-un fel sau altul, ambelor categorii de persoane, aşa încât nu se poate susţine că dispoziţiile legale criticate instituie un tratament discriminatoriu de natură a încălca prevederile art. 16 din Constituţie.

18. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudenţe şi având în vedere faptul că textele criticate în prezenta cauză nu diferă de forma analizată prin decizia anterior invocată, din perspectiva ipotezelor criticate de autorul excepţiei, atât soluţia, cât şi considerentele Deciziei nr. 1.041 din 14 septembrie 2010 sunt aplicabile *mutatis mutandis* în prezenta cauză.

21. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi al art. 147 alin. (4) din Constituţie, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepţia de neconstituţionalitate ridicată de Gheorghe Pătrăşcanu în Dosarul nr. 12.795/231/2015 al Judecătoriei Focşani — Secţia penală şi constată că dispoziţiile art. 103 alin. (1) lit. c) şi alin. (11) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 195/2002 privind circulaţia pe drumurile publice sunt constituţionale în raport cu criticile formulate.

Definitivă şi general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Focşani — Secţia penală şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunţată în şedinţa din data de 9 martie 2017.

PREŞEDINTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

DECIZIA Nr. 123

din 9 martie 2017

referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deţinere al câinilor periculoşi sau agresivi

Valer Dorneanu	— preşedinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ştefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător

Varga Attila	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

1. Pe rol se află soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deţinere al câinilor periculoşi sau agresivi, excepţie ridicată din oficiu în Dosarul

nr. 16.748/271/2015 al Judecătoriei Oradea — Secția penală, care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 330 D/2016.

2. La apelul nominal se constată lipsa autorului excepției. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, ca neîntemeiată. Se arată că legea penală nu poate stabili înțelesul noțiunii de „deținător temporar” al unui câine în funcție de durata deținerii câinelui, dar sensul ce poate fi dedus prin interpretarea literară a sintagmei este mai mult decât elocvent pentru stabilirea voinței legiuitorului. Se susține că, în mod evident, intenția a fost aceea de a sancționa atât proprietarul, cât și deținătorul temporar, în condițiile în care a avut loc un atac canin, iar aceștia nu au luat măsurile pentru prevenirea unui astfel de atac, fiind, astfel, circumstanțiate, în mod clar, condițiile în care intervine răspunderea penală a proprietarului și a deținătorului. Se arată că, de altfel, conform art. 2 din Legea nr. 205/2004 privind protecția animalelor, prin deținător de animale se înțelege proprietarul, persoana care deține cu orice titlu valabil, precum și orice persoană fizică sau juridică în îngrijirea căreia se află animalul. Se conchide că textul criticat este clar, precis și previzibil.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin încheierea din 15 martie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 16.748/271/2015, **Judecătoria Oradea — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi**, excepție ridicată din oficiu într-o cauză având ca obiect soluționarea unei plângeri formulate împotriva unei soluții de clasare, dispuse într-un dosar referitor la stabilirea vinovăției intimatelor sub aspectul săvârșirii infracțiunii de vătămare corporală, prin agresarea victimei de către un câine aflat în paza acestora.

5. **În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că sintagma „deținătorul temporar” din cuprinsul art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 este lipsită de claritate, precizie și previzibilitate, neputându-se înțelege dacă în sfera sa pot fi incluse și persoanele în posesia cărora se află câini din categoria celor la care fac referire prevederile ordonanței de urgență menționate, pentru perioade foarte scurte de timp, fiind dată ca exemplu situația persoanei care acceptă paza câinelui pentru o perioadă de 5 minute, timp în care proprietarul acestuia intră într-un magazin pentru a face cumpărături.** Se susține că, pentru aceste considerente, textul criticat este de natură a duce la interpretări arbitrare, în funcție de semnificația pe care i-o dau organele judiciare.

6. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

7. **Guvernul** opinează că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prevederile art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002, în forma anterioară modificării lor prin art. 116 pct. 3 din Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, au fost supuse controlului de constituționalitate, Curtea Constituțională pronunțând, în acest sens, Decizia nr. 903 din 6 iulie 2010, prin care a constatat neconstituționalitatea acestora, însă pentru considerente diferite de cele invocate în prezenta cauză. Se susține, de asemenea, că viciile de neconstituționalitate astfel constatate au fost remediate prin modificările operate prin dispozițiile art. 116 pct. 3

din Legea nr. 187/2012, motiv pentru care prezenta excepție de neconstituționalitate este admisibilă. Totodată, se susține că sintagma „deținător temporar” din cuprinsul textului criticat este clară, precisă și previzibilă, cu atât mai mult cu cât dispozițiile art. 3, 10, 11 și 21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 prevăd, cu exactitate, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană pentru a deveni deținător temporar, precum și obligațiile pe care aceasta le are.

8. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

9. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

10. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 146 din 27 februarie 2014, care au următorul cuprins: „*Neluarea de către proprietarul câinelui sau deținătorul temporar al acestuia a măsurilor de prevenire a atacului canin asupra unei persoane, prevăzute la art. 6, dacă atacul a avut loc, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*”

11. Se susține că textul criticat contravine prevederilor constituționale ale art. 1 alin. (5) referitoare la calitatea legii și art. 23 alin. (12) cu privire la legalitatea pedepsei.

12. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, într-adevăr, dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 55/2002 nu prevăd, în mod expres, o definiție a sintagmei „deținător temporar”. Cu toate acestea, dispozițiile art. 3, 10, 11 și 21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 reglementează condițiile pe care deținătorii temporari de câini trebuie să le îndeplinească și obligațiile ce le revin acestora. Astfel, deținătorii temporari de câini trebuie să îndeplinească următoarele condiții: să aibă vârsta minimă de 18 ani, să aibă capacitate deplină de exercițiu și să nu fi fost condamnați pentru săvârșirea unei infracțiuni contra persoanei [art. 3 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002]. De asemenea, aceștia au obligația să înregistreze câinii la Asociația Chinologică Română, afiliată la Federația Chinologică Internațională, și să înscripționeze în mod vizibil, la intrarea în apartament sau în imobil ori pe împrejurimea aferentă imobilului respectiv, avertismentul „*Câine periculos*” sau, după caz, „*Câine agresiv*”, printr-o plăcuță având dimensiunile de cel puțin 15 x 25 cm [art. 3 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002]. Totodată, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență analizate, deținătorii temporari de câini, din categoria celor prevăzuți la art. 1 lit. a) din aceeași ordonanță de urgență, au fost obligați să sterilizeze câinii pe care îi aveau în detenție, pe cheltuielul proprie [art. 10 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002]. De asemenea, deținătorii temporari ai câinilor pot fi obligați la plata cheltuielilor generate de întreținerea câinelui aflat sub supraveghere [art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002]. În fine, deținătorii temporari de câini care pot fi încadrați conform art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 au avut obligația de a prezenta câinii la Asociația Chinologică Română, afiliată la Federația Chinologică Internațională, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a ordonanței de urgență, în vederea evaluării și încadrării lor în una dintre categoriile prevăzute la articolul anterior menționat [art. 21 alin. (2) din Ordonanța de urgență a

Guvernului nr. 55/2002]; până la înființarea Autorității de Supraveghere Canină, deținătorii temporari de câini au fost obligați să înregistreze câinii menționați la art. 1 din ordonanța de urgență criticată și să îi identifice prin tatuaj, pe cheltuiala lor, de către asociația anterior arătată.

13. Mai mult, Curtea constată că atât dispozițiile legale mai sus enumerate, cât și celelalte prevederi ale Ordonanței de urgență nr. 55/2002 fac referire la deținătorii temporari de câini de fiecare dată când fac trimitere la proprietarii de câini, întreaga reglementare vizând cele două categorii de persoane, în egală măsură, cu o singură excepție, cea a prevederilor art. 4 din aceeași ordonanță de urgență, care are în vedere existența unui proprietar și a unei adrese la care câinele este deținut, în mod stabil, dispoziție legală ce obligă proprietarii de câini, care se încadrează în categoriile prevăzute la art. 1 al aceluiași act normativ, să depună la sediul poliției în a cărei rază este situat imobilul în care este deținut câinele o adeverință în fotocopie, eliberată de Asociația Chinologică Română, afiliată la Federația Chinologică Internațională, din care să rezulte încadrarea câinelui în categoriile prevăzute la art. 1, precum și o declarație pe propria răspundere cuprinzând următoarele date: numărul de identificare al câinelui, aplicat prin tatuare sau microcip; efectuarea vaccinării antirabice și a rapelurilor, în conformitate cu prevederile legale în vigoare; efectuarea sterilizării câinilor; existența unei asigurări de răspundere civilă pentru eventualele pagube produse de câini.

14. Analizând ansamblul reglementării regimului de deținere al câinilor periculoși sau agresivi, Curtea constată că noțiunile de „proprietari de câini” și „deținători temporari de câini” sunt complementare, prin folosirea lor concomitentă legiuitorul urmărind să acopere toate situațiile de deținere, cu titlu permanent sau temporar, a unor câini periculoși sau agresivi, indiferent de titlul permanent sau temporar cu care aceștia sunt deținuți și indiferent de întinderea în timp a detenției.

15. Prin urmare, rezultă, în mod direct, din maniera de reglementare, că subiect activ al infracțiunii prevăzute la art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 poate fi orice persoană care își asumă deținerea unui câine dintre cei enumerați la art. 1 din aceeași ordonanță, indiferent de perioada de timp pentru care câinele se află în detenția sa. Această soluție legislativă este pe deplin justificată de valorile sociale ocrotite prin norma de incriminare criticată, respectiv integritatea fizică a persoanelor și sănătatea publică. Așa fiind, obligația instituită de legiuitor în sarcina oricărei persoane care deține, chiar și pentru o perioadă foarte scurtă de timp, un câine periculos sau agresiv de a lua măsurile de prevenire a atacului canin este pe deplin justificată și proporțională cu scopul urmărit.

19. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată din oficiu de Judecătoria Oradea — Secția penală în Dosarul nr. 16.748/271/2015 și constată că dispozițiile art. 12 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 55/2002 privind regimul de deținere al câinilor periculoși sau agresivi sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Oradea — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 9 martie 2017.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. VALER DORNEANU

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind aprobarea normativelor de cheltuieli pentru organizarea Seminarului regional privind schimbul de informații în contextul angajamentelor asumate de jurisdicțiile participante la Forumul Global al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în trimestrul IV 2017, la București

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 4 alin. (5) din Ordonanța Guvernului nr. 80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, aprobată cu modificări prin Legea nr. 247/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă normativelor de cheltuieli pentru organizarea de către Ministerul Finanțelor Publice, împreună cu Agenția Națională de Administrare Fiscală, la București, în trimestrul IV 2017, a Seminarului regional privind schimbul de informații în contextul angajamentelor asumate de jurisdicțiile participante la Forumul Global al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — (1) Finanțarea cheltuielilor necesare organizării și desfășurării evenimentului prevăzut la art. 1 se suportă din prevederile bugetare aprobate ale Ministerului Finanțelor Publice și Agenției Naționale de Administrare Fiscală, pentru

anul 2017, capitolul 51.01 „Autorități publice și acțiuni externe”, titlul 20 „Bunuri și servicii”, în limita sumei de 241.450 lei.

(2) Prin derogare de la prevederile cap. I pct. 4 și cap. II pct. 5 lit. C din Normele privind organizarea în țară a acțiunilor de protocol și a unor manifestări cu caracter cultural-științific, precum și cheltuielile ce se pot efectua în acest scop de către instituțiile publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 552/1991 privind normele de organizare în țară a acțiunilor de protocol, cu modificările ulterioare, în scopul organizării și desfășurării evenimentului prevăzut la art. 1, se aprobă organizarea a 2 mese oficiale.

PRIM-MINISTRU
SORIN MIHAI GRINDEANU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor publice,
Viorel Ștefan
Ministrul afacerilor externe,
Teodor-Viorel Meleșcanu

București, 25 mai 2017.
Nr. 366.

ANEXĂ

NORMATIVELE DE CHELTUIELI prilejuate de organizarea Seminarului regional privind schimbul de informații în contextul angajamentelor asumate de jurisdicțiile participante la Forumul Global al Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, în trimestrul IV 2017, la București

Nr. crt.	Tip acțiune/cheltuieli*)	Limită maximă
1.	Recepție oficială de bun venit	300 lei/persoană
2.	Dineu oficial (în cea de a 3-a zi a evenimentului)	300 lei/persoană
3.	5 mese de prânz/tratații zilnice de masă	250 lei/zi/persoană
4.	9 pauze de cafea (inclusiv tratații)	20 lei/pauză/persoană

*) Pentru celelalte tipuri de cheltuieli se aplică dispozițiile legale în vigoare.

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

ORDIN

pentru aprobarea Instrucțiunilor privind organizarea și funcționarea școlilor de aplicație

Pentru aplicarea prevederilor art. 339 alin. (2) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 46 din Legea nr. 346/2006 privind organizarea și funcționarea Ministerului Apărării Naționale, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 31 alin. (4) din Legea nr. 384/2006 privind statutul soldaților și gradaților profesioniști, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 6 alin. (3) și art. 31 alin. (1) din Ghidul carierei militare, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 106/2011, cu modificările și completările ulterioare, art. 11 și art. 31 alin. (1) din Legea nr. 384/2006, cu modificările și completările ulterioare, art. 36 alin. 1 lit. d), e) și g) și art. 40 lit. b), c), e) și g) din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 11 din Normele metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 522/2003, cu modificările și completările ulterioare,

luând în considerare Avizul Ministerului Muncii și Justiției Sociale nr. 76 DM din 30.01.2017,

în temeiul dispozițiilor art. 33 alin. (1) din Legea nr. 346/2006, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul apărării naționale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea școlilor de aplicație, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — (1) Prezentul ordin intră în vigoare la data de 1.07.2017.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.49/2003 pentru aprobarea „I.M. — 3/2, Norme de organizare și funcționare a școlilor de aplicație”^{*)}.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul apărării naționale,
Gabriel-Beniamin Leș

București, 17 mai 2017.
Nr. M.46.

^{*)} Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.49/2003 pentru aprobarea „I.M. — 3/2, Norme de organizare și funcționare a școlilor de aplicație” nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, deoarece are ca obiect reglementări din domeniile apărării, ordinii publice și securității naționale.

ANEXĂ

INSTRUCȚIUNI privind organizarea și funcționarea școlilor de aplicație

CAPITOLUL I Dispoziții generale

Art. 1. — (1) Școlile de aplicație sunt structuri militare destinate formării profesionale inițiale și continue a personalului din Ministerul Apărării Naționale, denumit în continuare *M.Ap.N.*, care sunt organizate prin alte forme decât cele specifice sistemului național de învățământ.

(2) Școlile de aplicație pot asigura pregătire și pentru personalul din instituțiile cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, cu care *M.Ap.N.* are încheiate protocoale de colaborare în acest scop.

(3) Școlile de aplicație pot asigura pregătire și pentru personalul armatelor străine, în baza acordurilor/protocoalelor/înțelegerilor de cooperare încheiate în acest scop.

(4) Școlile de aplicație se supun mecanismelor naționale de autorizare a furnizorilor de formare profesională pentru cursurile sau stagiile de pregătire pentru care se eliberează certificate/brevete de calificare ori de absolvire cu recunoaștere națională.

Art. 2. — (1) Școlile de aplicație se înființează și se desființează prin ordin al ministrului apărării naționale.

(2) Școlile de aplicație organizează programele de formare pe arme/grupuri de arme sau servicii și specialități militare și se subordonează ierarhic statelor majore ale categoriilor de forțe, comandamentelor subordonate structurilor centrale ori structurilor centrale, după caz.

Art. 3. — Pentru îndeplinirea misiunilor, școlile de aplicație pot avea în componere și/sau în subordine/coordonare centre/baze/secții de instruire/pregătire/perfecționare/specializare.

Art. 4. — (1) Programele de formare profesională inițială și continuă din școlile de aplicație se organizează numai la forma cu frecvență și se desfășoară în limba română.

(2) Unele programe de formare profesională continuă, module sau discipline se pot desfășura și în limbi de circulație internațională, cu scopul însușirii terminologiei militare de specialitate și a standardelor NATO și UE și/sau al asigurării pregătirii personalului prevăzut la art. 1 alin. (2).

(3) Pregătirea teoretică de specialitate, practica/stagiul la comandă și/sau practica școlară a cursanților/elevilor/studentilor se pot executa și în alte unități militare operaționalizate, în

poligoane, aerodromuri și centre/baze de antrenament ori în afara unităților militare, în condițiile de mediu necesare dobândirii competențelor profesionale proiectate, precum și în cadrul exercițiilor.

(4) Școlile de aplicație și unitățile militare organizatoare ale activităților de instruire de specialitate în condițiile prevăzute la alin. (3) au obligația să ia toate măsurile necesare pentru evitarea situațiilor care pot pune în pericol sănătatea și integritatea fizică sau psihică a personalului implicat. În cazul cursurilor/programelor de instruire pentru care desfășurarea activităților presupune existența unor riscuri mărite de accidentare și/sau îmbolnăvire profesională, cursanții semnează la începerea cursului/programului de instruire un angajament.

Art. 5. — Școlile de aplicație asigură:

a) specializarea inițială în armă sau serviciu și specialitate militară și pregătirea pentru prima funcție a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor;

b) formarea profesională continuă prin cursuri de carieră a ofițerilor cu grade inferioare, maiștrilor militari și subofițerilor;

c) formarea profesională continuă prin cursuri de perfecționare/specializare a personalului militar și civil din M.Ap.N.;

d) organizarea și desfășurarea modulelor de pregătire militară de specialitate pentru studenții din învățământul universitar militar și elevii școlilor militare de maiștri militari și subofițeri, planificate să se desfășoare în școlile de aplicație;

e) programe de formare inițială a ofițerilor și a subofițerilor în activitate, pe filiera indirectă;

f) pregătirea militarilor în rezervă;

g) organizarea și desfășurarea modulelor de pregătire militară generală și/sau de specialitate, după caz, și a cursurilor de carieră pentru soldații și gradații profesioniști;

h) formarea, calificarea și brevetarea specialiștilor militari: pilot, mecanic conductor și mecanic servant/operator pe tehnica și echipamentele militare, electromecanic, armurier, topometrist, parașutist, pirotehnist/artificier etc.;

i) elaborarea manualelor militare de operare și instruire pentru arme sau servicii și specialități militare și participarea la grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor actelor normative specifice și doctrinelor;

j) organizarea și desfășurarea altor programe de formare profesională, conform nevoilor de pregătire ale M.Ap.N.

Art. 6. — (1) Cifrele anuale de școlarizare, durata, obiectivele și finalitățile pentru programele de formare profesională inițială și continuă organizate în școlile de aplicație se stabilesc anual, prin planul de școlarizare sau planul de perfecționare a pregătirii, după caz, elaborate de Direcția management resurse umane și aprobate de către ministrul apărării naționale.

(2) Programele de formare profesională continuă destinate evoluției în carieră a personalului militar se organizează diferențiat, pe categorii de personal și pe arme sau servicii și specialități militare, în conformitate cu reglementările specifice din M.Ap.N.

Art. 7. — (1) Școlile de aplicație organizează, în funcție de nevoile de pregătire ale M.Ap.N., programe de formare profesională continuă pentru ocupații/calificări cuprinse în Clasificarea ocupațiilor în România/Registrul național al calificărilor profesionale/Nomenclatorul calificărilor, cu respectarea legislației naționale în domeniu.

(2) Programele prevăzute la alin. (1) se organizează numai pentru personalul din instituțiile cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, în limita cifrelor de școlarizare aprobate.

Art. 8. — Participarea personalului la programele de formare profesională continuă din școlile de aplicație se face potrivit reglementărilor M.Ap.N.

Art. 9. — (1) În școlile de aplicație anul de instruire începe la 1 septembrie — anul curent și se încheie la 31 august — anul următor.

(2) Structura anului de instruire, perioadele de desfășurare a programelor de formare profesională continuă/cursurilor/modulelor de pregătire, a modulelor de practică/stagiu la comandă, a practicii școlare, a taberelor de instrucție, a vacanțelor/permisiilor se stabilesc prin ordin al șefului Statului Major General, prin planurile de instruire și programele de instrucție.

(3) În situații deosebite, motivate în scris, comandanții școlilor de aplicație pot solicita suspendarea cursurilor pe o perioadă determinată, cu aprobarea eșalonului ierarhic superior.

Art. 10. — Pe timpul instituirii stării de mobilizare sau a stării de război se pun în aplicare planurile de instruire/programele de instrucție și programele de instruire elaborate în acest scop.

CAPITOLUL II

Organizarea școlilor de aplicație

Art. 11. — (1) Școlile de aplicație sunt organizate conform specificului unităților militare, au în componere un comandament, statul major cu module funcționale, o structură de instrucție și educație și o structură de dezvoltare și reglementări în armă.

(2) În situația în care școala de aplicație are în componere un centru/o bază/o secție de instruire/pregătire/perfecționare/specializare, structura de dezvoltare și reglementări în armă se constituie la nivelul comandamentului școlii și coordonează activitatea structurilor similare din centrele/bazele/secțiile de instruire/pregătire/perfecționare/specializare subordonate școlii.

Art. 12. — Structura de instrucție și educație asigură proiectarea, planificarea, organizarea, desfășurarea, coordonarea și evaluarea activităților de instruire și este constituită din:

a) entități organizaționale care asigură managementul curricular în cadrul programelor de formare inițială și continuă/modulelor de pregătire;

b) catedre și comisii metodice;

c) formațiuni de studiu;

d) structură administrare cursuri;

e) structura de asigurare logistică a instruirii;

f) subunități de instrucție și de asigurare a instruirii.

Art. 13. — Entitățile organizaționale care asigură managementul curricular au următoarele atribuții principale:

a) elaborează documentele de planificare, organizare, desfășurare, evaluare, control și evidență a procesului de instruire;

b) asigură actualizarea curriculumului educațional și corelarea acestuia cu cerințele structurii de forțe și ale instituțiilor cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale cu care sunt încheiate protocoale de colaborare;

c) gestionează documentele de conducere a procesului de instruire, documentele școlare și actele de studii;

d) asigură desfășurarea concursurilor, examenelor și evaluărilor care se organizează în școală;

e) elaborează, împreună cu șefii de catedre/comisii metodice, repartitia sarcinilor de instruire și propun modul de suplinitură a posturilor vacante, temporar vacante sau a orelor care nu se pot constitui în norme întregi;

f) elaborează rapoarte, informări, analize și sinteze privind starea procesului de instruire;

g) asigură evidența activităților desfășurate de instructorii asociați și a sarcinilor de instruire îndeplinite de aceștia;

h) verifică modul de îndeplinire a sarcinilor de instruire.

Art. 14. — (1) Catedrele și comisiile metodice se constituie din minimum 3 membri, din rândul instructorilor militari autorizați ca formatori care predau aceeași disciplină de studiu, discipline înrudite sau discipline cuprinse în aceeași arie curriculară.

(2) În situația în care catedrele și comisiile metodice nu pot fi constituite conform prevederilor alin. (1), acestea se constituie pe arme sau servicii.

Art. 15. — (1) Catedrele și comisiile metodice au următoarele atribuții:

- a) asigură desfășurarea activităților de instruire;
- b) participă la elaborarea planurilor de instruire;
- c) elaborează programele de instruire;
- d) coordonează și avizează proiectarea de instruire specifică;
- e) elaborează instrumente de evaluare a cursanților, elevilor și studenților aflați în practică sau la cursurile de formare inițială;
- f) elaborează planurile activităților proprii;
- g) elaborează și avizează cursuri, culegeri de lecții, exerciții și alte materiale de instruire;
- h) monitorizează parcurgerea programelor la fiecare formațiune de studiu și modul în care se realizează evaluarea cursanților, elevilor și studenților;
- i) analizează, periodic, performanțele cursanților, elevilor și studenților aflați în practică sau la cursurile de formare inițială;
- j) elaborează planul consultațiilor și organizează activități de pregătire suplimentară a cursanților, elevilor și studenților pentru concursuri/examene/evaluări finale;
- k) organizează ședințe de instruire demonstrative, interasistențe, schimburi de experiență și alte activități de formare continuă a instructorilor;
- l) elaborează rapoarte, informări, analize asupra propriilor activități, trimestrial sau ori de câte ori este nevoie;
- m) realizează și implementează proceduri de îmbunătățire a calității instruirii;
- n) participă la elaborarea manualelor militare;
- o) contribuie la dezvoltarea și modernizarea logisticii de instruire.

(2) În funcție de activitățile de instruire din cadrul programelor de formare inițială și profesională continuă, atribuțiile catedrelor și comisiilor metodice de la alin. (1) se completează, după caz, în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

(3) Ședințele catedrei/comisiei metodice se desfășoară lunar sau ori de câte ori se consideră necesar, după o tematică aprobată de șeful structurii de instrucție și educație.

Art. 16. — (1) Șefii catedrelor se numesc de către comandantul școlii la propunerea șefului structurii de instrucție și educație, cu avizul consiliului de management al procesului educațional de formare profesională, din rândul instructorilor militari autorizați ca formatori, care au calități manageriale și rezultate deosebite în pregătirea cursanților, elevilor și studenților.

(2) Șefii catedrelor și ai comisiilor metodice răspund de buna desfășurare a activității profesionale a membrilor acestora.

Art. 17. — (1) Atribuțiile șefilor catedrelor și comisiilor metodice sunt următoarele:

- a) participă la elaborarea planurilor de instruire și organizează activitatea de elaborare a programelor de instruire la disciplinele din responsabilitatea catedrei/comisiei metodice;
- b) organizează și conduc ședințele catedrei/comisiei metodice;
- c) stabilesc atribuțiile fiecărui membru al catedrei/comisiei metodice, propun includerea acestora în fișa postului și elaborează repartitia sarcinilor de instruire pentru personalul din subordine;
- d) verifică existența și calitatea documentelor de proiectare a instruirii ale membrilor catedrei/comisiei metodice;
- e) efectuează asistențe la activitățile de instruire din cadrul catedrei/comisiei metodice, în special ale instructorilor nou-

încadrați în școală, și la cei la care se constată disfuncții în procesul de instruire sau în relația instructor—elev/cursant/student;

f) elaborează rapoarte, analize și informări cu privire la activitatea catedrei/comisiei metodice și alte documente stabilite prin regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii;

g) organizează și îndrumă activitatea de pregătire metodică a membrilor catedrei/comisiei metodice;

h) evaluează activitatea fiecărui membru al catedrei/comisiei metodice și propun calificativele anuale ale acestora;

i) participă la acțiunile inițiate de către comandant sau de către șeful structurii de instrucție și educație;

j) coordonează elaborarea suporturilor de curs, a culegerilor de lecții, exerciții și a altor materiale de către membrii catedrei/comisiei metodice;

k) organizează activitatea de elaborare, la disciplinele catedrei/comisiei metodice, a tematicii pentru lucrările/proiectele de absolvire, examenele de semestru/modul/certificare a competențelor profesionale/absolvire;

l) analizează, periodic, performanțele cursanților, elevilor și studenților și, împreună cu personalul din catedră, stabilesc măsuri pentru îmbunătățirea acestora;

m) propun măsuri pentru dezvoltarea și modernizarea logisticii de instruire.

(2) În funcție de activitățile de instruire din cadrul programelor de formare inițială și continuă, atribuțiile șefilor catedrelor și comisiilor metodice de la alin. (1) se completează cu atribuțiile prevăzute în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

Art. 18. — (1) Formațiunile de studiu sunt următoarele:

a) *grupa de cursanți* — reprezintă formațiunea de bază pentru planificarea, organizarea și desfășurarea pregătirii pentru personalul înmatriculat la programele de formare profesională continuă și cursurile de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate, pe filiera indirectă;

b) *clasa* — reprezintă formațiunea de bază pentru planificarea, organizarea și desfășurarea activităților de instruire pentru elevii înmatriculați la programele de studii postliceale care desfășoară module de pregătire de specialitate.

(2) Studenții din învățământul militar păstrează formațiunea de studiu specifică instituției din care provin.

Art. 19. — (1) Grupa de cursanți la programele de formare profesională continuă și la cursurile de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate pe filiera indirectă are un efectiv mediu de 15 cursanți, dar nu mai puțin de 5 și nu mai mult de 25.

(2) Elevii școlilor de maiștri militari și subofițeri care desfășoară module de pregătire de specialitate își păstrează organizarea pe clase, după caz, potrivit prevederilor art. 16 din Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea școlilor militare de maiștri militari și subofițeri, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.122/2016.

(3) Plutonul de la subunitățile de instruire pentru soldații și gradații profesioniști are un efectiv de maximum 30 de soldați.

(4) În situații bine întemeiate, grupa de cursanți aflați la programele de formare continuă de specializare/perfecționare poate avea un efectiv de minimum 3 cursanți, cu aprobarea șefului statului major al categoriei de forțe/comandantului comandamentului care are în subordine școala.

Art. 20. — (1) Activitatea formațiunilor de studiu este coordonată de către îndrumătorii de grupă, numiți prin ordin de zi pe unitate de către comandant din rândul instructorilor militari autorizați ca formatori, la propunerea șefului structurii de instrucție și educație.

(2) Șefii de grupă/clasă se înscriu în ordinul de zi pe unitate de către comandant, la propunerea șefului structurii administrare cursuri.

(3) Atribuțiile îndrumătorului formațiunii de studiu și ale șefului de grupă/clasă se stabilesc de către șeful structurii de instrucție și educație în colaborare cu șeful de catedră și șeful structurii administrare cursuri și se înscriu în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

(4) Grupele de studenți, pe timpul desfășurării modulelor de pregătire de specialitate în școlile de aplicație, sunt conduse de către instructori din instituția la care sunt înmatriculați.

Art. 21. — Structura administrare cursuri asigură conducerea și coordonarea activității extracurriculare a formațiunilor de studiu pe timpul procesului de instruire.

Art. 22. — Structura de asigurare logistică a instruirii asigură personalul și baza materială necesare desfășurării activităților de instruire.

Art. 23. — (1) Subunitățile de instrucție și de asigurare a instruirii planifică, organizează, desfășoară și evaluează activitățile de instruire ale soldaților și gradaților profesioniști și asigură personalul, echipamentele, tehnica și materialele necesare îndeplinirii obiectivelor programelor de formare profesională/cursurilor/modulelor de pregătire.

(2) Personalul subunităților de instrucție și de asigurare a instruirii participă la activitățile de instruire în calitate de formatori.

Art. 24. — Atribuțiile structurii administrare cursuri, structurii de asigurare logistică a instruirii și ale subunităților de instrucție și de asigurare a instruirii sunt elaborate de către șeful structurii de instrucție și educație și se înscriu în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

Art. 25. — (1) Structura de dezvoltare și reglementări în armă din școala de aplicație asigură:

a) elaborarea manualelor militare de operare și instruire pentru arme sau servicii și specialități militare și participarea la grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor actelor normative specifice și doctrinelor;

b) elaborarea de studii și documentări în domeniile doctrinei, acțiunilor militare, cooperării în luptă, organizării procesului de instruire, exploatării și mentenanței echipamentelor din înzestrare specifice școlii de aplicație;

c) participarea la elaborarea metodologiilor, criteriilor și standardelor pentru evaluarea capacității operaționale și tehnice a unităților și subunităților din arma sau serviciul și specialitatea militară specifică;

d) participarea la elaborarea documentelor cu nevoile misiunii, a documentelor cu cerințele operaționale propuse pentru înzestrare, precum și la testarea-evaluarea echipamentelor militare propuse pentru înzestrare;

e) participarea la procesul de standardizare în scopul realizării și menținerii nivelului de interoperabilitate asumat, prin executarea activităților specifice acceptării și implementării acordurilor de standardizare militară NATO, din domeniul armii sau serviciului și specialității militare;

f) participarea la elaborarea lecțiilor identificate în domeniul armii sau serviciului și specialității militare;

g) editarea publicațiilor specifice.

(2) Structura de specialitate menționată la alin. (1) poate îndeplini și alte atribuții stabilite prin regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

Art. 26. — (1) Procesul de instruire din școlile de aplicație se planifică pentru un ritm mediu de 30 de ore pe săptămână.

(2) Ritmul mediu săptămânal pentru planificarea activităților aferente modulelor de pregătire militară de specialitate pentru studenți și elevi este stabilit de instituțiile/unitățile de învățământ militar în care aceștia sunt înmatriculați, în colaborare cu școala de aplicație.

(3) Durata orei de instruire este de 50 de minute cu o pauză de 10 minute după fiecare oră.

(4) Între a treia și a patra oră de instruire se stabilește, de regulă, o pauză de până la 30 de minute.

(5) La activitățile practice se pot acorda pauze de 20 de minute după 2 ore de instruire.

(6) Pe timpul exercițiilor, tragerilor în poligoane, al taberelor de instruire și al evaluărilor periodice se planifică minimum 8 ore de activități de instruire pe zi.

(7) În situații speciale și pe o perioadă determinată, comandantul școlii poate modifica durata orelor de curs și a pauzelor.

Art. 27. — (1) La solicitarea cursanților, elevilor sau studenților se pot organiza consultații de grup conduse de către instructorii militari.

(2) În programul orar se prevede timp pentru studiu individual facultativ.

CAPITOLUL III

Personalul din școlile de aplicație

Art. 28. — (1) Personalul școlilor de aplicație este constituit din instructori militari autorizați ca formatori și personal militar și civil care încadrează structurile specifice unităților militare.

(2) Funcțiile se prevăd în statele de organizare ale școlilor de aplicație cu respectarea legislației și a actelor normative specifice fiecărei categorii de personal.

Art. 29. — Instructorii militari autorizați ca formatori au drepturile și obligațiile ce decurg din instrucțiunile specifice M.Ap.N. privind corpul instructorilor militari și din prezentele instrucțiuni.

Art. 30. — Funcțiile vacante de instructori militari și personal administrativ se încadrează conform normelor specifice din M.Ap.N.

Art. 31. — Evaluarea performanțelor profesionale ale instructorilor militari se realizează conform normelor specifice din M.Ap.N.

Art. 32. — (1) Șefii modulelor funcționale, personalul din subordinea acestora, personalul care încadrează funcții în comandamentul școlii, comandanții subunităților de instrucție și de asigurare a instruirii pot fi implicați în procesul de instruire dacă sunt autorizați ca formatori; în această situație, aceștia participă la activitățile catedrei/comisiei metodice în calitate de formatori.

(2) Sarcinile de instruire repartizate personalului nominalizat la alin. (1) se validează de consiliul de management al procesului educațional de formare profesională și se aprobă de către comandantul școlii.

(3) În formarea profesională continuă pot desfășura activități de instruire instructori militari asociați, autorizați ca formatori, alții decât cei enumerați la alin. (1), conform reglementărilor specifice M.Ap.N.

(4) Instructorii militari din școlile de aplicație care desfășoară activități de instruire cu elevii înmatriculați la programele de studii postliceale și/sau studenții din învățământul universitar militar se iau în evidența unităților/instituțiilor de învățământ postliceal/universitar militar ca instructori asociați.

CAPITOLUL IV

Funcționarea școlilor de aplicație

SECȚIUNEA 1

Comanda școlii

Art. 33. — (1) Conducerea școlii de aplicație se asigură de către comandant, care are drepturile și obligațiile ce revin comandantului de unitate militară, potrivit prevederilor legale și ale actelor normative specifice din M.Ap.N.

(2) Comandantul este șef direct al întregului personal din școală.

(3) Comandantul școlii poartă întreaga răspundere pentru calitatea organizării, desfășurării, eficiența și eficacitatea activităților de instruire.

Art. 34. — Comandantul școlii de aplicație are, pe lângă atribuțiile comandantului de unitate militară, și următoarele atribuții specifice:

a) coordonează elaborarea planului de dezvoltare instituțională;

b) asigură implementarea politicilor educaționale și de dezvoltare instituțională, potrivit normelor stabilite de eșaloanele superioare;

c) asigură realizarea prevederilor planurilor și programelor de instruire și ale metodologiilor privind evaluarea cunoștințelor cursanților, elevilor și studenților;

d) aprobă componența comisiilor de examen și graficul desfășurării examenelor organizate în școală;

e) aprobă, după consultarea consiliului de management al procesului educațional de formare profesională, repartitia sarcinilor de instruire, urmărind respectarea principiului continuității, și atribuie prin ordin de zi pe unitate orele rămase nealocate;

f) aprobă programul lunar/programarea orară cu activitățile de instruire și planificarea utilizării bazei materiale și a logisticii de instruire;

g) aprobă și coordonează activitatea de formare continuă a instructorilor, pe baza propunerilor șefului structurii de instrucție și educație;

h) reprezintă școala de aplicație în relațiile stabilite pe linie de armă sau serviciu și specialitate militară cu unitățile și marile unități ale Armatei României;

i) coordonează elaborarea manualelor militare de operare și instruire pentru arme sau servicii și specialități militare și participarea la grupuri de lucru pentru elaborarea proiectelor actelor normative specifice și doctrinelor;

j) coordonează aplicarea instrumentelor de evaluare/autoevaluare a instituției, potrivit normelor stabilite de M.Ap.N.;

k) controlează calitatea procesului instructiv-educativ, astfel încât fiecare instructor să fie asistat cel puțin o dată pe an. La activitățile de control al calității procesului instructiv-educativ comandantul este însoțit, de regulă, de șeful de catedră/comisie metodică;

l) stabilește componența formațiunilor de studiu și numește șefii de grupe și îndrumătorii formațiunilor de studiu;

m) coordonează activitățile de pregătire organizate pentru cursanții, elevii și studenții care participă la competiții sportive, concursuri și festivaluri;

n) analizează periodic situația pregătirii cursanților, elevilor și studenților aflați în practică sau la cursurile de formare inițială;

o) răspunde de întocmirea, eliberarea, reconstituirea, anularea, completarea, modificarea, rectificarea documentelor de evidență școlară și de gestionarea și arhivarea certificatelor de calificare/absolvire;

p) inițiază proiecte de parteneriat cu instituții și unități de învățământ din țară și din străinătate, cu aprobarea eșaloanelor superioare, în condițiile legii;

q) coordonează activitatea comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității în formarea profesională.

Art. 35. — Pe timpul cât comandantul școlii lipsește, comanda este asigurată de către locțiitorul comandantului.

SECȚIUNEA a 2-a

Consiliul de management al procesului educațional de formare profesională

Art. 36. — (1) Consiliul de management al procesului educațional de formare profesională, denumit în continuare *Consiliu*, este organismul funcțional consultativ al comandantului

pentru planificarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea procesului educațional și se constituie la nivelul școlii de aplicație.

(2) Șeful structurii de instrucție și educație este președintele Consiliului și conduce ședințele acestuia.

(3) Șeful entității organizaționale de management curricular este secretarul Consiliului.

(4) Consiliul este format din: șeful de stat major/similar; șeful modului resurse umane; șeful modului logistic; șeful modului financiar-contabil; șefii de catedre; șefii de comisii metodice; șeful structurii de dezvoltare și reglementări în armă; șeful structurii administrare cursuri; șeful structurii de asigurare logistică a instruirii; un reprezentant al cursanților pentru programele de formare continuă cu durata mai mare de 3 luni; un reprezentant al elevilor, după caz.

(5) Cursanții și elevii a căror situație se discută sunt chemați obligatoriu în fața Consiliului.

(6) În funcție de tematica dezbătută, la ședințele Consiliului pot participa, în calitate de invitați, reprezentanți ai eșaloanelor superioare, ai marilor unități/unităților beneficiare, ai unităților și instituțiilor de învățământ militar cu care colaborează școala, precum și personalul implicat în organizarea și desfășurarea activităților de instruire.

(7) Personalul menționat la alin. (6) nu are drept de vot în Consiliu.

Art. 37. — (1) Consiliul se întrunește trimestrial, în ședințe ordinare, sau de câte ori este nevoie, la ordinul comandantului școlii.

(2) Ședințele Consiliului se desfășoară în prezența a cel puțin 2/3 din numărul total al membrilor acestuia. Când membrii Consiliului specificați la art. 36 alin. (4) lipsesc, iar înlocuitorii legali ai acestora participă la ședințe în calitate de invitați, aceștia nu se iau în considerare la stabilirea cvorumului și nu au drept de vot.

Art. 38. — (1) Hotărârile Consiliului se iau prin vot deschis cu cel puțin jumătate plus unu din numărul total al membrilor prezenți.

(2) Registrul de procese-verbale ale ședințelor Consiliului este însoțit, în mod obligatoriu, de dosarul cu anexe ale proceselor-verbale: documente oficiale, rapoarte, programe, informări, situații, cereri, memorii, sesizări, în original sau fotocopie, după caz.

(3) Procesele-verbale ale ședințelor Consiliului se semnează de către toți membrii și invitații prezenți.

Art. 39. — (1) Hotărârile Consiliului sunt prezentate comandantului școlii de aplicație pentru stabilirea măsurilor corespunzătoare și, după aprobare, sunt obligatorii pentru întregul personal al școlii.

(2) Îndeplinirea hotărârilor Consiliului și a măsurilor stabilite de către comandantul școlii se realizează de biroul executiv al Consiliului, constituit din locțiitorul comandantului, șeful structurii de management curricular și șeful structurii administrare cursuri.

Art. 40. — Consiliul are următoarele atribuții:

a) stabilește colectivul responsabil cu elaborarea regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului, constituit dintre membrii acestuia;

b) analizează și avizează regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii și regulamentul comisiei de asigurare a calității în formarea profesională;

c) analizează și avizează metodologiile privind organizarea și desfășurarea concursurilor/examenelor de admitere/absolvire, precum și a celor pentru ocuparea posturilor din structura de instrucție și educație și din structura de dezvoltare și reglementări în armă;

d) analizează planul de dezvoltare instituțională și face propuneri pentru implementarea acestuia;

e) adoptă hotărâri pentru aplicarea prevederilor legilor, regulamentelor, instrucțiunilor, dispozițiilor și precizărilor eșaloanelor superioare la specificul școlii;

f) analizează și avizează planurile de instruire, programele de instruire și alte documente curriculare;

g) analizează și avizează proiectele manualelor militare de operare și instruire pentru arme sau servicii și specialități militare elaborate la nivelul școlii;

h) adoptă hotărâri/măsuri pentru realizarea integrală a prevederilor planurilor de instruire, ale programelor de instruire, aplicarea metodologiilor privind evaluarea elevilor, studenților și a cursanților, precum și a altor documente de planificare, organizare și desfășurare a programelor de formare profesională continuă;

i) propune componența comisiilor metodice, analizează și avizează atribuțiile catedrelor și comisiilor metodice;

j) propune organizarea activităților practice, a taberelor de instrucție și a exercițiilor tactice;

k) analizează și avizează repartitia sarcinilor de instruire;

l) analizează periodic situația școlară și disciplinară a cursanților, elevilor și studenților;

m) face propuneri privind aplicarea instrumentelor de evaluare internă a calității în formarea profesională;

n) face propuneri privind activitatea de formare continuă a instructorilor militari;

o) analizează proiecte de parteneriat cu unități și instituții de învățământ similare din țară și din străinătate și cu unitățile în care se desfășoară practica la comandă/stagiul și practica școlară de către cursanți și elevi;

p) face propuneri pentru activitățile de pregătire organizate pentru cursanții, elevii și studenții care participă la competiții sportive, concursuri și festivaluri desfășurate pe plan național sau internațional, după caz;

q) face propuneri privind activitatea de elaborare a curriculumului educațional oferit de școală, îmbunătățirea, dezvoltarea și modernizarea bazei de antrenament și a logisticii de instruire;

r) analizează și avizează raportul de evaluare internă a calității în formarea profesională și raportul general privind activitatea de instruire și de reglementare în armă din școală;

s) formulează aprecieri sintetice privind activitatea instructorilor și propune măsuri pentru cei cu performanțe slabe sau care au încălcat etica profesională;

t) analizează situația elevilor și a cursanților care urmează să fie exmatriculați.

Art. 41. — (1) Regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii se elaborează de către un colectiv numit prin ordin de zi pe unitate, se avizează de către Consiliu și se aprobă de către comandant.

(2) Regulamentul propriu de organizare și funcționare conține reglementări specifice unității militare, reglementări necesare pentru organizarea și desfășurarea procesului instructiv-educativ și pentru aplicarea prezentelor instrucțiuni.

(3) Documentul menționat la alin. (1) reglementează următoarele aspecte:

a) atribuțiile Consiliului, președintelui, secretarului și membrilor;

b) atribuțiile biroului executiv;

c) modul de desfășurare a ședințelor;

d) documentele de planificare, organizare și evidență ale Consiliului: planul de activitate, tematica ședințelor, registrul cu procesele-verbale ale ședințelor, materialele prezentate în ședințe;

e) vacanțarea și completarea locurilor din Consiliu.

(4) Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului se analizează și se avizează în prima ședință a Consiliului, care se întrunește în cel mult 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentelor instrucțiuni.

SECȚIUNEA a 3-a

Documente manageriale

Art. 42. — În școlile de aplicație se elaborează documente manageriale de diagnoză, prognoză, curriculare și de evidență.

Art. 43. — (1) Documentele de diagnoză sunt următoarele:

a) rapoartele trimestriale asupra activității de instruire;

b) raportul de autoevaluare internă a calității în formarea profesională;

c) raportul general privind activitatea de instruire și de reglementare în armă;

d) raportul privind autoevaluarea școlii de aplicație, elaborat conform reglementărilor militare.

(2) Raportul trimestrial asupra activității de instruire se întocmește de către șeful structurii de management curricular, în colaborare cu șefii de catedre și de comisii metodice, și se prezintă pentru avizare Consiliului.

(3) Raportul de autoevaluare internă a calității în formarea profesională se întocmește de către președintele comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității în formarea profesională și se prezintă pentru avizare Consiliului.

(4) Raportul general privind activitatea de instruire și de reglementare în armă pentru anul încheiat se întocmește de către locțiitorul comandantului, pe baza rapoartelor trimestriale asupra activității desfășurate și a raportului de autoevaluare internă a calității în formarea profesională, precum și a altor documente relevante pentru activitatea de instruire.

(5) Documentul menționat la alin. (4) se aprobă de către comandantul școlii, după ce a fost avizat de Consiliu, și se înaintează pe cale ierarhică șefului Statului Major General și șefului Direcției management resurse umane, în termen de 30 de zile de la începerea anului de instruire.

(6) Ca documente de diagnoză pot fi folosite și alte rapoarte, analize sau informări elaborate la nivelul școlii sau de comisii externe de control și evaluare.

Art. 44. — Documentele de prognoză sunt următoarele:

a) planul de dezvoltare instituțională;

b) planul operațional.

Art. 45. — (1) Planul de dezvoltare instituțională cuprinde prognozarea activităților pentru o perioadă de 4 ani și conține, de regulă, următoarele capitole:

a) prezentarea școlii cu istoricul acesteia, starea actuală a resurselor umane, materiale, relația cu structurile M.Ap.N. și schema organizatorică;

b) analiza de nevoi, alcătuită din analiza mediului intern și a celui extern;

c) viziunea, misiunea, prioritățile, obiectivele strategice;

d) planificarea activităților majore ale școlii cu menționarea obiectivelor, termenelor, resurselor necesare, responsabilităților, indicatorilor de performanță și evaluărilor anuale;

e) planul operațional al etapei curente.

(2) Planul de dezvoltare instituțională se avizează de către Consiliu și se aprobă de către comandant în termen de 90 de zile de la intrarea în vigoare a prezentelor instrucțiuni.

Art. 46. — Planul operațional cuprinde operaționalizarea obiectivelor din planul de dezvoltare instituțională pentru o perioadă de un an, se elaborează de către șeful structurii de instrucție și educație, se avizează de Consiliu și se aprobă de către comandant, cu cel puțin două săptămâni înainte de începerea anului de instruire.

Art. 47. — Documentele de management curricular sunt următoarele:

a) registrul cu activitățile structurii de management curricular;

b) planurile de instruire;

c) programele de instruire ale disciplinelor;

d) planurile cu repartitia temelor și ședințelor pe luni;

e) programul lunar/programarea orară cu activitățile de instruire;

f) alte documente elaborate în conformitate cu prevederile legale.

Art. 48. — (1) Registrul cu activitățile structurii de management curricular este documentul prin care se ține evidența activităților în cadrul structurii pe durata unui an de instruire.

(2) Registrul cu activitățile structurii de management curricular se elaborează pe baza planului cu principalele activități, planului de perfecționare a ofițerilor, maiștrilor militari și subofițerilor prin programe de formare profesională continuă și planului anual de școlarizare, precum și pe baza altor documente de planificare emise de eșaloanele superioare și se aprobă de către șeful structurii de instrucție și educație.

Art. 49. — (1) Planul de instruire este documentul de bază care conține informațiile necesare planificării, organizării și desfășurării activităților de instruire specifice unui modul/curs/program de formare profesională.

(2) Planul de instruire se elaborează, într-un singur exemplar, de către școala de aplicație, pentru fiecare tip de program de formare profesională, curs de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate pe filiera indirectă, se analizează și avizează de către Consiliu și se semnează de către comandantul școlii și al centrului/bazei/secției de instruire/pregătire/specializare, după caz.

(3) Școala de aplicație participă la proiectarea modulelor de pregătire militară de specialitate pentru programele de studii postliceale pentru formarea maiștrilor militari și a subofițerilor și colaborează cu instituțiile de învățământ superior militar pentru proiectarea modulelor de pregătire militară de specialitate care se desfășoară în școală.

Art. 50. — (1) Planurile de instruire pentru programele de formare profesională continuă destinate evoluției în carieră se avizează de către șeful statului major al categoriei de forțe/comandantul comandamentului, șeful Direcției instrucție și doctrină din Statul Major General, șeful Direcției management resurse umane și se aprobă de către șeful Statului Major General.

(2) Planurile de instruire pentru programele de formare profesională continuă de perfecționare/specializare și cele pentru programele de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate pe filiera indirectă se avizează de către loțiitorul pentru operații și instrucție al șefului statului major al categoriei de forțe/comandantul comandamentului, șeful Direcției instrucție și doctrină din Statul Major General, șeful Direcției management resurse umane și se aprobă de către șeful statului major al categoriei de forțe/comandantul comandamentului care are în subordine școala.

(3) După aprobare, planurile de instruire se trimit în format electronic scanat și la structurile care le-au avizat și aprobat.

(4) Planurile de instruire se pot modifica, o singură dată, în limita a 20% din numărul total de ore, prin amendamente, discutate și avizate în Consiliu și aprobate de către comandantul școlii, cu informarea structurilor care le-au avizat și aprobat inițial.

(5) Planurile de instruire elaborate de școlile de aplicație se înaintează spre avizare și aprobare până la data de 10 iunie a anului în curs pentru anul de instruire următor.

Art. 51. — (1) Planul cu repartitia temelor și ședințelor pe luni se elaborează pentru corelarea activităților de instruire, a succesiunii logice a disciplinelor, temelor și ședințelor cu resursele la dispoziție.

(2) Planul se întocmește de către structura de management curricular pentru întreaga perioadă de desfășurare a programului de formare profesională continuă/cursului/modulului, în colaborare cu șefii de catedre și comisii metodice, se avizează de către șeful structurii de instrucție și educație și

se aprobă de către comandantul școlii, de regulă, cu cel puțin 20 de zile înainte de începerea programului/cursului/modulului.

Art. 52. — Programa de instruire a disciplinei este documentul de organizare și planificare a conținuturilor instruirii, se elaborează și se semnează de către titularul de disciplină, pe baza planului de instruire, se analizează în ședința comisiei metodice și în Consiliu, se avizează de către șeful structurii de instrucție și educație și se aprobă de către comandantul școlii.

Art. 53. — Programul lunar/Programarea orară cu activitățile de instruire se elaborează de către structura de management curricular, în colaborare cu șefii de catedre, pentru planificarea activităților de instruire pe zile, ore, locuri de desfășurare și responsabilități, se avizează de către șeful structurii de instrucție și educație și loțiitorul comandantului și se aprobă de către comandantul școlii.

Art. 54. — Documentele de conducere a activităților de instruire, proiectul de instruire/ASIE/planul de desfășurare se elaborează de către instructori, se discută în comisia metodică și se aprobă de către șeful acesteia.

Art. 55. — Documentele de evidență sunt următoarele:

a) registrul matricol;

b) foaia matricolă;

c) extrase cu situația școlară;

d) condica de clasă/grupă;

e) catalogul clasei/grupeii;

f) cataloagele pentru examenele/evaluările susținute de către cursanți și elevi;

g) carnetul instructorului/îndrumătorului de grupă;

h) registrul unic de evidență a formularelor actelor de studii.

Art. 56. — (1) Documentele școlare pentru cursanții și elevii înmatriculați la programe de formare profesională continuă/module de pregătire/cursuri se întocmesc pe formulare ale căror machete și conținut sunt stabilite prin reglementări ale M.Ap.N.

(2) Pentru studenții aflați la module de pregătire de specialitate în școlile de aplicație se întocmește și se înaintează instituțiilor de învățământ superior militar situația centralizatoare cu rezultatele obținute de studenți pe parcursul modulului de pregătire.

Art. 57. — Cataloagele pentru examenele/evaluările susținute de către cursanți și elevi se întocmesc în conformitate cu metodologiile proprii privind organizarea și desfășurarea examenelor/evaluărilor în școala de aplicație.

Art. 58. — (1) Actele de studii sunt înscrisuri autentice care atestă finalizarea de către titular a unui program de formare profesională continuă/curs, cu sau fără examen de absolvire.

(2) Școlile de aplicație pot elibera următoarele tipuri de acte de studii:

a) certificat de absolvire/de calificare profesională — pentru cursanții care au promovat examenul de absolvire/de calificare;

b) adeverințe care atestă frecventarea unui program de formare profesională continuă/curs — pentru cursanții care nu au promovat examenul de absolvire;

c) documente care atestă brevetarea specialiștilor militari.

(3) Actele de studii se eliberează în original sau în duplicat, numai pe imprimate-tip, potrivit prevederilor legale privind regimul actelor de studii și al documentelor școlare și prezentelor instrucțiuni.

SECȚIUNEA a 4-a

Evaluarea internă a calității în formarea profesională

Art. 59. — (1) Evaluarea internă a calității în formarea profesională în școlile de aplicație se realizează pe baza procedurilor prevăzute în legislația națională privind asigurarea calității, aplicate la specificul instituției militare, de către o comisie constituită la nivelul fiecărei școli, precum și pe baza precizărilor eșaloanelor superioare.

(2) Comisia pentru evaluarea internă a calității în formarea profesională este formată din 3—9 instructori, iar conducerea este asigurată de către loțiitorul comandantului.

Art. 60. — (1) Școala de aplicație elaborează și adoptă strategia privind asigurarea calității în formarea profesională și regulamentul de organizare și funcționare a comisiei pentru evaluarea internă a calității în formarea profesională.

(2) Standardele și indicatorii de evaluare internă a calității în formarea profesională se elaborează de către Statul Major General și Direcția management resurse umane.

(3) Documentele prevăzute la alin. (1) se aprobă de către comandantul școlii la propunerea președintelui comisiei pentru evaluarea internă a calității în formarea profesională, după ce au fost analizate în cadrul comisiei și în Consiliu.

Art. 61. — (1) Comisia pentru evaluarea internă a calității în formarea profesională are următoarele atribuții principale:

a) elaborează și coordonează aplicarea procedurilor și a activităților de evaluare și asigurare a calității, conform domeniilor și criteriilor prevăzute de legislația în domeniu, aplicate la specificul M.Ap.N.;

b) elaborează, anual, raportul de evaluare internă privind calitatea instruirii în școală, care se transmite, ierarhic, Direcției management resurse umane și se pune la dispoziția evaluatorilor externi;

c) elaborează propuneri de îmbunătățire a calității instruirii.

(2) Raportul de evaluare internă privind calitatea instruirii în școală poate constitui baza oricărei evaluări externe, inspecții sau oricărui control care se efectuează de către structuri de specialitate din M.Ap.N.

SECȚIUNEA a 5-a

Concursuri, examene și verificări

Art. 62. — (1) În școlile de aplicație, concursurile, examenele și verificările se planifică, se organizează și se desfășoară în baza metodologiilor proprii elaborate în conformitate cu legislația în domeniu și dispozițiile șefului Direcției management resurse umane.

(2) Metodologiile prevăzute la alin. (1) se analizează în Consiliu, se semnează de comandantul școlii, se avizează de către șeful Direcției management resurse umane și se aprobă de către șeful statului major al categoriei de forțe/comandantul comandamentului căruia i se subordonează școala.

Art. 63. — (1) În școlile de aplicație se organizează și se desfășoară următoarele forme de evaluare:

a) concursuri de admitere la programele de formare profesională continuă și la cursul de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate, filiera indirectă;

b) examene și verificări finale pentru promovarea disciplinelor;

c) examene de absolvire/de certificare a calificării profesionale;

d) alte examene organizate și desfășurate în conformitate cu reglementările naționale și/sau specifice M.Ap.N.

(2) În școlile de aplicație, instrumentele, criteriile și standardele de evaluare pentru fiecare disciplină și pe tipuri de cursuri se stabilesc la nivelul catedrei/comisiei metodice, se analizează în Consiliu și se înscriu în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii.

Art. 64. — Verificările și examenele se planifică astfel încât cursanții și elevii să nu susțină mai mult de o verificare sau un examen pe zi.

Art. 65. — Evaluarea rezultatelor instruirii, examenele, verificările și încheierea situației școlare pentru elevii școlilor de maiștri militari și subofițeri înmatriculați la programele de studii postliceale se organizează și se desfășoară în conformitate cu Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea școlilor militare

de maiștri militari și subofițeri, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.122/2016, și cu prezentele instrucțiuni.

Art. 66. — (1) Cursanții înmatriculați la programe de formare profesională continuă susțin examenele și verificările finale prevăzute în planurile de instruire.

(2) La programele de formare profesională continuă nu se acordă note curente la disciplinele prevăzute în planurile de instruire.

(3) Evaluarea rezultatelor instruirii la o disciplină se realizează prin examen de promovare a disciplinei sau prin verificare finală, susținute la finalul modulului în care este cuprinsă disciplina respectivă.

(4) În cazul disciplinelor care se desfășoară pe parcursul a mai multor module, evaluarea rezultatelor instruirii se realizează prin verificare finală sau examen de promovare la finalizarea fiecărui modul.

(5) Verificările finale se stabilesc pentru disciplinele care nu sunt prevăzute cu examen de promovare.

(6) Rezultatul obținut la examenul de promovare a disciplinei sau la verificarea finală constituie media disciplinei.

(7) Cursanții care la examenul de promovare a disciplinei sau la verificarea finală nu obțin minimum nota 5,00 au dreptul la o singură reexaminare, planificată înaintea susținerii examenului de absolvire.

(8) Cursanții care în urma reexaminării nu obțin minimum nota 5,00 sunt exmatriculați.

Art. 67. — (1) Programele de formare profesională continuă se finalizează cu examen de absolvire.

(2) Un cursant este declarat „promovat” la examenul de absolvire dacă obține minimum media 5,00 la fiecare probă de examen și minimum media 6,00 la examen.

(3) Cursanții care nu au promovat examenul de absolvire au dreptul să susțină examenul, o singură dată, cu seria următoare de cursanți.

(4) Cursanților care nu sunt declarați „promovați” li se eliberează adeverință de participare la programul de formare profesională continuă/curs.

Art. 68. — Media de absolvire a programului de formare profesională/cursului se calculează cu două zecimale, fără rotunjire, ca medie aritmetică între media examenului de absolvire și mediile disciplinelor din cadrul programului de formare profesională.

Art. 69. — (1) Situația școlară a cursanților de la programele de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate pe filiera indirectă se încheie pe baza următoarelor elemente de calcul:

a) media notelor curente la o disciplină, M_{NC} , egală cu media aritmetică a notelor curente înscrise în catalog, fără verificare finală sau examen de promovare;

b) media disciplinei prevăzute cu verificare finală sau examen de promovare, $M_{DV} = (3M_{NC} + V) : 4$, în care V reprezintă nota obținută la verificarea/examen;

c) la disciplinele care se studiază pe parcursul a mai multor module media se încheie la finalizarea fiecărui modul, conform prevederilor lit. a) sau b);

d) media modulului, M_M , este egală cu media aritmetică a mediilor disciplinelor studiate în modulul respectiv; dacă modulul se finalizează cu examen de absolvire, media modulului se calculează astfel: $M_{ME} = (3M_M + M_E) : 4$, în care M_E reprezintă media obținută la examen;

e) media de curs, M_C , este egală cu media aritmetică a mediilor modulelor; dacă programul de formare profesională are un singur modul, media modulului reprezintă media de curs;

f) media generală de școlaritate, $M_G = (2M_C + M_{EA}) : 3$, unde M_{EA} reprezintă media examenului de absolvire a cursului.

(2) Mediile menționate la alin. (1) se calculează cu două zecimale exacte, fără rotunjire.

(3) Sunt declarați „promovați” cursanții care, la sfârșitul cursului, obțin cel puțin media anuală 5,00 la fiecare disciplină de studiu.

(4) Cursanții care la examenul de promovare a disciplinei sau la verificarea finală nu obțin minimum nota 5,00 au dreptul la o singură reexaminare, planificată înaintea susținerii examenului de absolvire a modulului/cursului; dacă în urma reexaminării nu obțin minimum nota 5,00, sunt exmatriculați.

(5) Un cursant este declarat „promovați” la examenul de absolvire dacă obține minimum media 5,00 la fiecare probă de examen.

(6) Cursanții care nu au promovat examenul de absolvire sunt exmatriculați cu recuperarea/nerecuperarea cheltuielilor de întreținere și instruire pe timpul școlarizării, după caz.

(7) Cursanților care nu sunt declarați „promovați” li se eliberează adeverință care atestă frecventarea programului de formare profesională continuă/cursului.

Art. 70. — Notele/Mediile înscrise greșit în catalog se corectează prin tăiere cu o linie orizontală și se înlocuiesc cu notele/mediile corespunzătoare cu cerneală roșie, se semnează de către titularul de disciplină și de către comandant, care aplică ștampila.

Art. 71. — Cursanților care, indiferent de motiv, nu au reușit să finalizeze cursul nu li se eliberează documente școlare/acte de studii.

CAPITOLUL V Cursanții și elevii

SECȚIUNEA 1

Dobândirea calității de cursant

Art. 72. — (1) Calitatea de cursant al unei școli de aplicație se poate dobândi de către orice persoană care participă la un program de formare profesională inițială sau continuă organizat de școală.

(2) Calitatea de cursant al școlilor de aplicație se poate dobândi și de către personalul instituțiilor cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale sau de către cetățenii străini trimiși la pregătire potrivit prevederilor acordurilor/protocoalelor/înțelegerilor încheiate în acest sens.

Art. 73. — (1) Cursanții din școala de aplicație provin din:

a) candidații declarați „*admis*” la concursurile/selecțiile organizate pentru programele de formare profesională continuă destinate personalului militar și civil din M.Ap.N. sau din instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale;

b) candidații declarați „*admis*” la concursurile organizate pentru cursurile de formare a ofițerilor/subofițerilor în activitate, pe filiera indirectă.

(2) Elevii și studenții provin din:

a) studenții instituțiilor de învățământ universitar militar aflați în practică sau la cursurile de formare inițială;

b) elevii școlilor militare de maiștri militari și subofițeri înmatriculați la programele de studii postliceale aflați în practică sau la cursurile de formare inițială.

(3) Calitatea de cursant în școala de aplicație se dobândește de către personalul prevăzut la alin. (1) dacă a fost înscris în registrul matricol al școlii, în condițiile legii.

(4) Înscrierea în registrul matricol se face în cel mult 5 zile lucrătoare de la începerea cursurilor.

SECȚIUNEA a 2-a

Exercitarea calității de cursant sau elev

Art. 74. — (1) Calitatea de cursant sau elev se exercită prin frecventarea cursurilor, prin participarea la toate activitățile prevăzute în programul orar al școlii și respectarea normelor de ordine interioară.

(2) Instructorii militari au obligația să monitorizeze prezența cursanților/elevilor la fiecare oră de curs și să consemneze absențele în condica de clasă/catalog.

(3) La celelalte activități din școală, prezența se urmărește de către îndrumătorii de grupă/șefii de clasă/șefii de grupă sau de către personalul aflat în serviciul de permanență pe unitate.

(4) Cursanții și elevii scutiți parțial de efort fizic din motive medicale au obligația de a fi prezenți la orele de educație fizică și la orele în care se desfășoară activități practice de pregătire militară.

Art. 75. — (1) Absențele datorate îmbolnăvirii cursanților/elevilor sau altor cazuri de forță majoră, dovedite cu documente legale, se motivează de către șeful structurii de instrucție și educație, în baza documentelor justificative.

(2) Absența de la program a cursanților/elevilor mai mare de 12 ore se consemnează în ordinul de zi pe unitate.

(3) Cursanții și elevii care se află în una dintre situațiile menționate la alin. (1) au obligația de a înștiința școala în termen de 2 ore de la producerea evenimentului și de a prezenta, la reluarea activității, documentele justificative pentru motivarea absențelor.

(4) Cursanții și elevii care participă, cu aprobarea comandantului, la competiții de nivel local, național sau internațional se consideră absenți motivați și sunt obligați să recupereze orele la care au absentat, în baza unui plan de recuperare întocmit de către titularii de discipline, avizat de către șefii de catedre și aprobat de către șeful structurii de instrucție și educație.

Art. 76. — Pe timpul cât se află la programele de formare profesională inițială și continuă cursanții și elevii execută serviciul interior în conformitate cu prevederile regulamentelor militare.

Art. 77. — Absențele nejustificate de la program se iau în evidență și se raportează ierarhic în conformitate cu instrucțiunile specifice.

SECȚIUNEA a 3-a

Drepturile cursanților, studenților și elevilor

Art. 78. — (1) Cursanții înmatriculați la programe de formare profesională inițială și continuă în școlile de aplicație beneficiază de drepturile prevăzute de legislația specifică categoriei de personal din care provin, de cele stabilite în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii și în prezentele instrucțiuni.

(2) Elevii școlilor de maiștri militari și subofițeri care parcurg module de pregătire militară de specialitate în școlile de aplicație beneficiază de drepturile prevăzute în Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea școlilor militare de maiștri militari și subofițeri, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.122/2016, de cele stabilite în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii de aplicație și în prezentele instrucțiuni.

(3) Studenții care parcurg module de pregătire militară de specialitate în școlile de aplicație beneficiază de drepturile stabilite de reglementările specifice învățământului superior militar, de cele stabilite în regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii de aplicație și în prezentele instrucțiuni.

(4) Cursanții, studenții și elevii pot folosi baza de antrenament și logistică de instruire, precum și alte facilități de care dispun școlile de aplicație, numai sub îndrumarea persoanelor desemnate să conducă activitățile respective.

Art. 79. — M.Ap.N. suportă cheltuielile de întreținere și de instruire a cursanților/elevilor/studentilor în conformitate cu prevederile legale.

Art. 80. — (1) Cursanții, studenții și elevii care urmează programe de formare profesională/cursuri/module de pregătire în școala de aplicație au dreptul să fie evidențiați și să primească învoire, permisi, premii și recompense pentru rezultate deosebite la activitățile de instruire și extracurriculare, precum și pentru atitudine civică și comportare exemplară, potrivit normelor M.Ap.N. și prevederilor regulamentului propriu de organizare și funcționare a școlii de aplicație.

(2) Cursanții, studenții și elevii școlilor de aplicație au dreptul la învoire și permisi pentru rezolvarea problemelor personale, în conformitate cu prevederile actelor normative specifice din M.Ap.N.

Art. 81. — Cursanții și elevii școlilor de aplicație au dreptul să participe la activități extrașcolare, cu respectarea prevederilor actelor normative specifice din M.Ap.N.

Art. 82. — Cursanții, studenții și elevii școlilor de aplicație au dreptul de a contesta rezultatele evaluărilor scrise și sancțiunile aplicate, conform prevederilor din regulamentele proprii de organizare și funcționare ale școlilor de aplicație.

Art. 83. — În școlile de aplicație cursanții/elevii pot redacta publicații școlare proprii, cu respectarea prevederilor legale privind protecția informațiilor clasificate.

SECȚIUNEA a 4-a

Obligațiile cursanților, studenților și elevilor

Art. 84. — Cursanții, studenții și elevii care urmează programe de formare profesională/module de pregătire în școlile de aplicație au următoarele obligații:

a) să respecte Constituția României, legile, ordinele, regulamentele și disciplina militară, prezentele instrucțiuni și regulamentul propriu de organizare și funcționare;

b) să își însușească cunoștințele prevăzute în programele de instruire ale disciplinelor din planurile de instruire, să își formeze deprinderile, abilitățile, capacitățile și competențele necesare îndeplinirii atribuțiilor funcțiilor pentru care se pregătesc;

c) să participe la activitățile de instruire care se desfășoară cu clasa/grupa de studiu din care fac parte, precum și la activitățile ordonate;

d) să respecte normele igienico-sanitare individuale și colective și normele de comportare în orice situație;

e) să respecte normele de securitate și sănătate în muncă, de apărare împotriva incendiilor și de protecție a mediului, precum și normele de protecție civilă;

f) să respecte normele specifice care reglementează utilizarea tehnicii, armamentului și a echipamentelor militare, a materialelor de instruire și a celorlalte bunuri din dotarea școlii;

g) să aibă și să își întrețină echipamentul și toate materialele necesare pentru a participa la activitățile ce se desfășoară în școală.

Art. 85. — Cursanților, studenților și elevilor le este interzis:

a) să distrugă sau să deterioreze documente școlare, manuale, materiale de logistica instruirii sau alte bunuri din inventarul școlii;

b) să organizeze și să participe la acțiuni de tip sindical sau de protest;

c) să dețină și să consume droguri și/sau substanțe halucinogene și să participe la jocuri de noroc nelegale, atât în incinta școlii, cât și în afara acesteia;

d) să dețină și să consume băuturi alcoolice în incinta școlii;

e) să dețină sau să introducă în incinta unității arme, muniții, obiecte sau materiale care pot afecta integritatea fizică și psihică a colectivului de cursanți/elevi și a personalului;

f) să posede și să difuzeze materiale cu caracter obscen sau care, prin conținutul lor, cultivă violența și intoleranța, instigă la nerespectarea bunelor moravuri ori pot constitui o amenințare pentru independența, suveranitatea și integritatea națională a țării;

g) să aducă jigniri și să manifeste agresivitate în limbaj și în comportament față de colegi și față de personalul școlii;

h) să utilizeze telefoanele mobile sau alte mijloace de comunicații și informatică proprietate personală în timpul orelor de curs, examenelor, concursurilor și altor activități ordonate;

i) să întreprindă acțiuni care să aducă prejudicii materiale, de imagine sau de altă natură, școlii sau armatei.

Art. 86. — Cursanții, studenții și elevii școlilor de aplicație sunt obligați să respecte normele privind portul uniformei militare și, prin comportarea lor, să nu aducă prejudicii onoarei și demnității militare sau prestigiului Armatei României.

Art. 87. — Prin regulamentul propriu de organizare și funcționare a școlii se pot stabili și alte obligații pentru cursanții, studenții și elevii care urmează programe de formare profesională continuă/module de pregătire militară de specialitate în școala de aplicație, potrivit specificului armelor, serviciilor și specialităților militare.

SECȚIUNEA a 5-a

Recompensarea cursanților și elevilor

Art. 88. — Cursanții și elevii care obțin rezultate remarcabile în activitatea de instruire și extrașcolară și/sau se disting prin comportare exemplară și calități manageriale pot primi următoarele recompense:

a) mulțumire/evidențiere verbală în fața colegilor de clasă/grupă de studiu sau în fața Consiliului;

b) evidențiere de către comandant în fața efectivului școlii;

c) ridicarea unei sancțiuni aplicate anterior;

d) acordarea de premii, diplome, medalii;

e) acordarea/înaintarea în gradul onorific;

f) înscrierea șefului de promoție în Registrul istoric și pe placa de onoare, după caz.

Art. 89. — Studenții care obțin rezultate remarcabile în activitatea de instruire și extrașcolară și/sau se disting prin comportare exemplară și calități manageriale sunt propuși pentru recompense comandantului instituției de învățământ militar superior la care sunt înmatriculați.

SECȚIUNEA a 6-a

Sancțiunile aplicate cursanților și elevilor

Art. 90. — (1) Cursanții înmatriculați la programele de formare continuă și elevii aflați în practică sau la cursurile de formare inițială care săvârșesc fapte prin care se încalcă dispozițiile legale, inclusiv regulamentele militare, sunt sancționați în funcție de gravitatea acestora.

(2) Prin *abatere gravă*, în sensul prezentelor instrucțiuni, se înțelege abaterea care are ca efect producerea unor disfuncții majore în activitățile, ordinea și disciplina interioară din școală, afectarea în mod esențial a imaginii acesteia ori a integrității fizice, demnității sau personalității personalului școlii și/sau cursanților și elevilor.

(3) Sancțiunile care se pot aplica elevilor sunt cele prevăzute în Instrucțiunile privind organizarea și funcționarea școlilor militare de maiștri militari și subofițeri, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.122/2016.

(4) Consiliul îndeplinește rolul consiliului profesoral din școlile de maiștri militari și subofițeri la aplicarea sancțiunilor pentru elevi.

Art. 91. — (1) Cursanților și studenților care desfășoară module de pregătire militară de specialitate în școlile de aplicație li se pot aplica sancțiuni în conformitate cu prevederile Regulamentului disciplinei militare, aprobat prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M. 64/2013, potrivit categoriei de personal din care fac parte.

(2) În cazul aplicării de sancțiuni pentru personalul prevăzut la alin. (1), școala de aplicație informează unitatea de proveniență a cursantului/instituția de învățământ militar despre măsura aplicată.

Art. 92. — (1) Sancțiunile care se aplică cursanților/studenților/elevilor aflați în școala de aplicație se pot propune de către îndrumătorul formațiunii de studiu, instructorii militari, șeful structurii de instrucție și educație, șeful structurii administrare cursuri și locțiitorul comandantului școlii, se analizează în Consiliu și se aprobă de către comandant.

(2) Personalul școlii este obligat să aducă la cunoștință îndrumătorilor formațiunilor de studii, șefului structurii administrare cursuri, șefului structurii de instrucție și educație, precum și personalului cu atribuții de conducere din școală orice abatere de la ordinea și disciplina militară săvârșită de cursanți, studenți ori elevi.

Art. 93. — Candidații declarați „admis” la concursul de formare a ofițerilor sau subofițerilor în activitate, pe filiera indirectă, sunt sancționați potrivit categoriei de personal din care provin ori cu care sunt asimilați pe timpul desfășurării cursului.

Art. 94. — Cursanții pot fi exmatriculați dacă:

a) absentează la cel mult 20% din numărul de ore la o singură disciplină;

b) absentează, indiferent de motiv, la cel mult 20% din numărul total de ore al programului de formare profesională/cursului;

c) obțin rezultate mediocre în pregătire sau încearcă să promoveze prin fraudă;

d) săvârșesc abateri grave de la ordinea și disciplina militară, nu își îndeplinesc îndatoririle ce le revin, încalcă normele de conduită militară, precum și regulile de conviețuire socială.

Art. 95. — Elevii pot fi sancționați cu preaviz de exmatriculare sau pot fi exmatriculați în conformitate cu prevederile Instrucțiunilor privind organizarea și funcționarea școlilor militare de maiștri militari și subofițeri, aprobate prin Ordinul ministrului apărării naționale nr. M.122/2016, de către conducerea școlilor militare de maiștri militari și subofițeri unde sunt înmatriculați, la propunerea conducerii școlii de aplicație.

Art. 96. — (1) Cursanții, studenții și elevii care deteriorează bunurile din patrimoniul școlii suportă contravaloarea lucrărilor necesare reparațiilor ori cheltuielile pentru înlocuirea bunurilor deteriorate, potrivit normelor referitoare la răspunderea materială a militarilor.

(2) Recuperarea pagubelor nu absolvă cursanții, studenții și elevii de la aplicarea sancțiunilor disciplinare.

(3) Evidența sancțiunilor aplicate cursanților și elevilor se ține de către șeful structurii administrare cursuri și de către îndrumătorii formațiunilor de studiu.

SECȚIUNEA a 7-a

Încetarea calității de cursant sau elev

Art. 97. — Calitatea de cursant/elev al școlii de aplicație încetează în următoarele situații:

a) la absolvirea programului de formare profesională/cursului/modulului de pregătire;

b) în cazul exmatriculării;

c) în cazul în care este declarat „inapt medical”;

d) nu se prezintă la cursuri, în timp de 3 zile de la începerea acestora, fără să prezinte documente justificative;

e) prin raport scris al cursantului, cu aprobarea structurii care a dispus detașarea la curs și informarea unității de proveniență sau în cazul demisiei acestuia;

f) când este condamnat prin hotărâre judecătorească definitivă la pedeapsa închisorii cu executarea acesteia;

g) în cazul condamnării definitive la pedeapsa închisorii, cu suspendarea executării acesteia, în baza deciziei eșalonului superior al unității la care este încadrat cursantul.

CAPITOLUL VI

Colaborarea dintre școlile de aplicație și alți parteneri educaționali

Art. 98. — (1) Școlile de aplicație pot încheia, cu aprobarea șefului eșalonului ierarhic superior, parteneriate cu instituții cu atribuții în domeniile apărării, informațiilor, ordinii publice și securității naționale, unități medicale, instituții de cultură, organizații guvernamentale, nonguvernamentale, asociații și fundații legal constituite, în vederea atingerii obiectivelor de instruire stabilite prin proiectul de dezvoltare instituțională.

(2) Școlile de aplicație pot iniția, în parteneriat cu structuri ale M.Ap.N., activități care să contribuie la atingerea obiectivelor de instruire.

(3) În cazul derulării activităților în afara perimetrului școlii de aplicație, în parteneriat se precizează cărei părți îi revine responsabilitatea asigurării securității participanților.

Art. 99. — Școlile de aplicație pot încheia parteneriate și pot derula activități comune cu unități/instituții similare din străinătate, cu respectarea prevederilor legale.

CAPITOLUL VII

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 100. — (1) Școlile de aplicație au obligația să elaboreze regulamentul propriu de organizare și funcționare în termen de 60 de zile de la intrarea în vigoare a prezentelor instrucțiuni.

(2) Metodologiile prevăzute la art. 62 alin. (1) se elaborează și se aplică unitar în centrele/bazele/secțiile de instruire/pregătire/perfecționare/specializare din compunere/subordine. După aprobare, o copie a acestora se transmite eșalonului ierarhic superior și Direcției management resurse umane.

Art. 101. — (1) Cursanților și elevilor li se întocmesc, la finalizarea perioadei de pregătire, fișe de apreciere a pregătirii profesionale și fișe de apreciere de serviciu speciale.

(2) Fișele de apreciere ale cursanților se trimit la unitățile de proveniență, prin grija structurii administrare cursuri, iar cele ale elevilor se trimit unităților de învățământ la care sunt înmatriculați.

(3) În fișele de apreciere a pregătirii profesionale ale cursanților se înscriu obligatoriu media de absolvire a programului de formare profesională și clasificarea absolventului.

Art. 102. — Școala de aplicație înaintează, trimestrial, la Statul Major General și la Direcția management resurse umane situația încadrării cu personal și situația efectivelor de cursanți.

Art. 103. — Documentele de management curricular și cele de evidență aflate în uz își mențin valabilitatea până la aprobarea noilor formulare ale căror machete se elaborează de către Direcția management resurse umane în termen de 6 luni.

Art. 104. — (1) În cadrul Direcției generale de informații a apărării pregătirea profesională se desfășoară la Centrul de pregătire în domeniul informații pentru apărare „General Nicolae Condescu”.

(2) Formarea profesională continuă a personalului din domeniul informații pentru apărare se realizează în centrul menționat la alin. (1), potrivit reglementărilor specifice școlilor de aplicație.

(3) Organizarea și funcționarea Centrului de pregătire în domeniul informații pentru apărare „General Nicolae Condescu” se stabilesc prin reglementări proprii.

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN**pentru aprobarea cantităților de motorină aferente perioadei 1 ianuarie 2017—31 martie 2017, determinate la plată de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ce beneficiază de ajutor de stat acordat sub formă de rambursare**

Având în vedere Referatul de aprobare nr. 258.833/2017 al Direcției generale politice agricole, precum și prevederile art. 9 și 10 din Hotărârea Guvernului nr. 1.174/2014 privind instituirea unei scheme de ajutor de stat pentru reducerea accizei la motorina utilizată în agricultură, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 9 alin. (5) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării RURALE, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările ulterioare,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă cantitățile de motorină aferente perioadei 1 ianuarie 2017—31 martie 2017, determinate la plată de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ce beneficiază de ajutor de stat acordat sub formă de rambursare, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Cantitățile totale de motorină prevăzute la art. 1 sunt de 64.170.834,017 litri, iar valoarea totală a ajutorului de stat aferent este de 91.026.815,00 lei.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Petre Daea

București, 6 iunie 2017.
Nr. 186.

ANEXĂ

Cantitățile de motorină aferente perioadei 1 ianuarie 2017—31 martie 2017, determinate la plată de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ce beneficiază de ajutor de stat acordat sub formă de rambursare

Nr. crt.	Specificare	Cantități de motorină(*) (litri)	Valoare ajutor de stat rotunjit, fără subdiviziuni(**) (lei)
1	Sectorul vegetal	56.439.827,243	80.060.313,00
2	Sectorul zootehnic	7.731.006,774	10.966.502,00
3	Sectorul îmbunătățiri funciare	—	—
	Total	64.170.834,017	91.026.815,00

(*) Pentru anul 2017, valoarea nominală a ajutorului de stat este 1,4185 lei/litru.

(**) Conform prevederilor art. 9 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 1.174/2014, cu modificările și completările ulterioare.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE, ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI FONDURILOR EUROPENE

ORDIN**privind desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a produselor pentru construcții**

Având în vedere Procesul-verbal nr. 3 din 4.05.2017 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții,

în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 14 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 15/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă desemnarea organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a produselor pentru construcții, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- a) elementele de identificare a organismului;
- b) perioada de valabilitate a notificării;
- c) familia de produse/produsul, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și funcția organismului, precum și specificațiile tehnice aferente pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR — și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministrul,
ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,
Sevil Shhaideh

București, 24 mai 2017.
Nr. 3.078.

ANEXĂ

Denumirea organismului:

Societatea Comercială Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L.

Adresa:

Splaiul Unirii nr. 313, Corp M, etaj 1, D3, camera 14, sectorul 3, CP 030138, București

Tel.: +40(21) 589.33.05, fax: +40(21) 589.33.19

E-mail: oicpe@oicpe.ro, website: www.oicpe.ro

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul SR EN ISO/CEI 17065:2013.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Domenii de competență:

Numărul deciziei CE	Familia de produse, produsul, utilizarea preconizată	Sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
2011/284/CE	Cabluri electrice, de control și de comunicare (1/3): Cabluri de energie, de comandă și comunicații. Cabluri pentru aplicații generale în lucrări de construcții (pentru utilizări care fac obiectul reglementărilor privind reacția la foc).	Sistem 1+	EN 50575:2014 EN 50575:2014/A1:2016	CP

NOTĂ:

CP — funcția de certificare produs.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE, ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI FONDURILOR EUROPENE

ORDIN**privind desemnarea Laboratorului de Încercări pentru Certificarea Produselor Electrice — LICPE, aparținând Societății Comerciale Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L., în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției de laborator de încercări ale produselor pentru construcții**

Având în vedere Procesul-verbal nr. 4 din 4.05.2017 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții,

în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 14 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 15/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă desemnarea Laboratorului de Încercări pentru Certificarea Produselor Electrice — LICPE aparținând Societății Comerciale Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- elementele de identificare a organismului;
- perioada de valabilitate a notificării;
- familia de produse/produsul, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și funcțiile organismului, precum și specificațiile tehnice aferente pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,
Sevil Shhaideh

București, 24 mai 2017.
Nr. 3.079.

ANEXĂ

Denumirea organismului:

Laboratorul de Încercări pentru Certificarea Produselor Electrice — LICPE, aparținând Societății Comerciale Electric Products Certification Independent Body — OICPE — S.R.L.

Adresa:

Splaiul Unirii nr. 313, corp M, etaj 1, D3, camera 14, sectorul 3, CP 030138, București

Tel.: +40(21) 589.33.05, fax: +40(21) 589.33.19

E-mail: oicpe@oicpe.ro, website: www.oicpe.ro

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul SR EN ISO/CEI 17025:2005.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Domenii de competență:

Numărul deciziei CE	Familia de produse, produsul, utilizarea preconizată	Sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
2011/284/CE	Cabluri electrice, de control și de comunicare (1/3): Cabluri de energie, de comandă și comunicații. Cabluri pentru aplicații generale în lucrări de construcții (pentru utilizări care fac obiectul reglementărilor privind reacția la foc).	Sistem 3	EN 50575:2014 EN 50575:2014/A1:2016	LAB

NOTĂ:

LAB — funcția de laborator de încercări ale produselor pentru construcții.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE, ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI FONDURILOR EUROPENE

ORDIN

**privind extinderea desemnării Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții,
Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN-INCERC
în vederea notificării la Comisia Europeană
pentru realizarea funcției de laborator de încercări ale produselor pentru construcții**

Având în vedere Procesul-verbal nr. 5 din 4.05.2017 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții,

în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 14 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 15/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă extinderea desemnării Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN-INCERC în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de laborator de încercări ale produselor pentru construcții, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- a) elementele de identificare a organismului;
- b) perioada de valabilitate a notificării;
- c) familia de produse/produsul, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și funcțiile organismului, precum și specificațiile tehnice aferente pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,
Sevil Shhaideh

București, 24 mai 2017.
Nr. 3.080.

ANEXĂ

Denumirea organismului:

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Construcții, Urbanism și Dezvoltare Teritorială Durabilă URBAN-INCERC

Adresa:

Șos. Pantelimon nr. 266, sectorul 2, București, tel.: +40(21) 255.25.81, fax: +40(21) 255.00.62,

e-mail: urban-incerc@incd.ro, website: http://www.incd.ro

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul: SR EN ISO/CEI 17025:2005.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Domenii de competență:

Numărul deciziei CE	Familia de produse, produsul, utilizarea preconizată	Sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
97/464/CE	Produse de construcții pentru instalații de epurare a apelor uzate din exteriorul clădirilor (2/3) Canal de evacuare prefabricat. Pentru utilizare în afara clădirilor, pentru apele uzate de la clădiri și de la lucrările de construcții civile care includ drumurile.	Sistem 3	EN 1433:2003 EN 1433:2003/A1:2006 EN 1433:2003/AC:2006	LAB

NOTĂ:

LAB — funcția de laborator de încercări ale produselor pentru construcții.

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE, ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ȘI FONDURILOR EUROPENE

ORDIN**privind extinderea desemnării organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Institutul de Cercetări în Transporturi INCERTRANS — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică**

Având în vedere Procesul-verbal nr. 6 din 10.05.2017 al Comisiei de evaluare a organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței și a organismelor de evaluare tehnică europeană a produselor pentru construcții,

în conformitate cu prevederile art. 3 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 1.236/2012 privind stabilirea cadrului instituțional și a unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 305/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 9 martie 2011 de stabilire a unor condiții armonizate pentru comercializarea produselor pentru construcții și de abrogare a Directivei 89/106/CEE a Consiliului, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu prevederile art. 11 alin. (2) din Procedura privind desemnarea organismelor de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții, aprobată prin Ordinul viceprim-ministrului, ministrul dezvoltării regionale și administrației publice, și al ministrului afacerilor interne nr. 2.141/92/2013, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 14 alin. (7) din Hotărârea Guvernului nr. 15/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene,

viceprim-ministrul, ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene, emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă extinderea desemnării organismului de evaluare și verificare a constanței performanței produselor pentru construcții Societatea Comercială Institutul de Cercetări în Transporturi INCERTRANS — S.A. în vederea notificării la Comisia Europeană pentru realizarea funcției specifice de certificare a controlului producției în fabrică, conform anexei care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcția tehnică va notifica Comisiei Europene organismul prevăzut la art. 1 prin înscrierea în banca de date NANDO a următoarelor date/informații:

- elementele de identificare a organismului;
- perioada de valabilitate a notificării;
- familia de produse/produsele, utilizarea preconizată, sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței și funcția organismului, precum și specificația tehnică armonizată pentru care organismul a fost acreditat de Asociația de Acreditare din România — RENAR și evaluat.

Art. 3. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Viceprim-ministru,
ministrul dezvoltării regionale, administrației publice și fondurilor europene,
Sevil Shhaideh

București, 24 mai 2017.
Nr. 3.081.

ANEXĂ

Denumirea organismului:

Societatea Comercială Institutul de Cercetări în Transporturi — INCERTRANS — S.A.

Adresa:

Calea Griviței nr. 391—393, sectorul 1, București, tel.: +40(21) 316.23.37,

fax: +40(21) 316.13.70

E-mail: incertrans@incertrans.ro, website: <http://www.incertrans.ro>

Competența organismului a fost evaluată folosind ca referențial standardul: SR EN ISO/CEI 17065: 2013.

Valabilitatea notificării se acordă pe termen nelimitat (cu condiția îndeplinirii continue a cerințelor care au stat la baza desemnării).

Funcțiile îndeplinite de organism:

Domenii de competență:

Numărul deciziei CE	Familia de produse, produsele, utilizarea preconizată	Sistemul de evaluare și verificare a constanței performanței	Specificațiile tehnice armonizate	Funcția organismului
98/214/CE	Produse metalice pentru structuri, inclusiv produse auxiliare (1/4): Gabloane și saltele din plasă metalică cu ochiuri hexagonale (pentru retenția solului, consolidarea solului, regularizarea cursurilor de apă, eroziunea solului, sistem de consolidare tip țesătură, placări arhitecturale, pereți de susținere, bariere de sunet, atenuare de zgomot)	Sistem 2+	EAD 200019-00-0102 ediția 2015	CPF

NOTĂ:

CPF — funcția de certificare a controlului producției în fabrică.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 13

din 6 martie 2017

Dosar nr. 3.554/1/2016

Julia Cristina Tarcea	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Lavinia Curelea	— președintele delegat al Secției I civile
Eugenia Voicheci	— președintele Secției a II-a civile
Ionel Barbă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mihaela Tăbârcă	— judecător la Secția I civilă
Simona Lala Cristescu	— judecător la Secția I civilă
Viorica Cosma	— judecător la Secția I civilă
Alina Iuliana Țuca	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Paraschiv	— judecător la Secția I civilă
Rodica Dorin	— judecător la Secția a II-a civilă
Ileana Izabela Dolache	— judecător la Secția a II-a civilă
Constantin Brânzan	— judecător la Secția a II-a civilă
Virginia Florentina Duminică	— judecător la Secția a II-a civilă
Rodica Zaharia	— judecător la Secția a II-a civilă
Eugenia Marin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Maria Ilie	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Laura Mihaela Ivanovici	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Cristian Daniel Oana	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 27⁵ alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul Î.C.C.J.*).

Ședința este prezidată de doamna judecător Julia Cristina Tarcea, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

La ședința de judecată participă Aurel Segărceanu, magistrat-asistent desemnat în conformitate cu dispozițiile art. 27⁶ din Regulamentul Î.C.C.J.

Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.430/118/2015, privind pronunțarea unei hotărâri prealabile referitoare la următoarea chestiune de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (5), art. 33 alin. (3) teza ultimă și art. 64 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsura impusă prin decizia Curții de Conturi privind recuperarea prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, printr-un act al administrației publice locale cu caracter individual, constatată nelegal în temeiul dispozițiilor art. 4 din Legea contenciosului

administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform dispozițiilor art. 1.635 și următoarele din Codul civil ?”

Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, potrivit dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, acestea neexprimându-și punctul de vedere; se arată, de asemenea, că majoritatea curților de apel, exceptând instanța de trimitere, a comunicat că nu a identificat jurisprudență referitoare la problema de drept în discuție și nici cauze aflate pe rol, în care să se pună această problemă de drept și că la dosar a fost depus răspunsul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, în sensul că nu s-a verificat și nu se verifică practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept care formează obiectul sesizării.

De asemenea se arată de către magistratul-asistent că Asociația Arhiviștilor și Prietenilor Arhivelor „OVIDIUS” Constanța, neavând calitate de parte în cauză, a depus la dosar, prin avocat, un înscris, intitulat „intervenție accesorie în favoarea intimatei...” sau, în subsidiar, „punct de vedere”, prin care își exprimă opinia cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

Față de acest din urmă aspect, Curtea ia în discuție admisibilitatea cererii formulate de Asociația Arhiviștilor și Prietenilor Arhivelor „OVIDIUS” Constanța.

Înalta Curte de Casație și Justiție, deliberând, în raport cu dispozițiile art. 63 și art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, având în vedere caracterul necontencios al procedurii prevăzute de art. 519 și următoarele din același cod, precum și lipsa calității de parte în litigiul de fond a petentei, respinge, ca inadmisibilă, cererea formulată de Asociația Arhiviștilor și Prietenilor Arhivelor „OVIDIUS” Constanța, constatând că aceasta nu poate fi primită în niciuna din formele sub care se solicită a fi calificată — „intervenție accesorie”, respectiv „punct de vedere”.

În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul sesizării

1. Titularul sesizării este Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, investită cu soluționarea apelului formulat împotriva Sentinței nr. 442 din 3 martie 2016, pronunțată de Tribunalul Constanța — Secția I civilă.

2. Titularul sesizării este legitimat procesual activ, în conformitate cu dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, fiind o curte de apel care judecă în ultima instanță un litigiu având ca obiect cererea reclamantilor Județul C, Consiliul Județean C și președintele Consiliului județean C, de obligare a pârâtei la restituirea sumei de 800.000 lei, reprezentând plata efectuată de reclamantii în temeiul Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013.

II. Obiectul și temeiul juridic al sesizării

3. Prin Încheierea din 10 octombrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 7.430/118/2015, Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a sesizat, în temeiul dispozițiilor art. 519—520 din Codul de procedură civilă, Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (5), art. 33 alin. (3) teza ultimă și art. 64 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsura impusă prin decizia Curții de Conturi privind recuperarea prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, printr-un act al administrației publice locale cu caracter individual, constatată nelegal în temeiul dispozițiilor art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform dispozițiilor art. 1.635 și următoarele din Codul civil ?”

III. Expunerea succintă a procesului

4. Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Constanța — Secția I civilă, reclamantii Județul C, Consiliul Județean C și președintele Consiliului Județean C au chemat în judecată pe pârâta, solicitând obligarea acesteia la restituirea sumei de 800.000 lei, reprezentând plata efectuată de reclamantii în temeiul Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013.

5. Reclamantii au arătat că, prin Decizia nr. 70 din 6.08.2013, emisă de Camera de Conturi din cadrul Curții de Conturi a României, aferent exercițiului financiar 2012, auditorii publici externi au constatat că entitatea auditată a efectuat plăți nelegale la titlul VI — Transferuri între unități ale administrației publice din cadrul cap. 67.02 alin. 51.01.01 — Transferuri curente/Transferuri către instituții publice reprezentând finanțare acțiuni sportive. S-a reținut, din verificările efectuate și documentele puse la dispoziție de entitatea auditată, că finanțarea acțiunilor sportive s-a realizat fără respectarea normelor legale în vigoare, care stipulează în mod expres principiile și regulile în care se pot asigura finanțări nerambursabile din fonduri publice. A reieșit faptul că finanțarea asigurată din bugetul Consiliului Județean C pentru activitățile sportive nu a respectat regulile și principiile stipulate de Legea educației fizice și sportului nr. 69/2000, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 69/2000*). De asemenea a rezultat că din bugetul consiliului județean nu puteau fi finanțate și efectuate plăți pentru acțiuni sportive, decât în condițiile prevăzute expres de actele normative în vigoare, astfel că, în anul 2012, entitatea verificată a plătit nelegal sume reprezentând finanțări nerambursabile din fonduri publice către asociații și cluburi sportive, finanțarea și plățile fiind efectuate de către Consiliul Județean C numai în baza hotărârilor emise de această autoritate.

6. S-a reținut, prin Decizia nr. 70 din 6.08.2013 a Camerei de Conturi că, potrivit prevederilor Legii bugetului de stat pe anul 2012 nr. 293/2011 (*Legea nr. 293/2011*) și a Legii nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 273/2006*), ordonatorul principal de credite putea asigura finanțarea acțiunilor sportive în limita creditelor bugetare aprobate prin bugetul local, cu respectarea dispozițiilor legale în materie, respectiv prevederile Legii nr. 350/2005 privind regimul finanțărilor nerambursabile din fonduri publice alocate pentru activități nonprofit de interes general, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 350/2005*), precum și cele ale Legii nr. 69/2000, care reglementează organizarea și funcționarea sistemului național de educație fizică și sport în România și condițiile finanțării activității sportive din fonduri publice, prevederi nerespectate de entitatea auditată.

7. În raport cu aceste împrejurări, Curtea de Conturi a dispus în sensul obligării ordonatorului principal de credite, având calitatea de reclamant în cauza în care a fost formulată sesizarea, de a proceda la stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor de recuperare a acestuia, ca urmare a

plății nelegale în sumă totală de 10.949.041 lei, reprezentând finanțări nerambursabile pentru acțiuni sportive, dispoziție a cărei nerespectare atrage tragerea la răspundere penală a persoanei care se face vinovată de nepromovarea demersurilor pentru recuperarea plăților nelegale.

8. În acest context, au arătat reclamantii, alocarea sumei de 800.000 de lei către pârâta, precum și achitarea acesteia ulterior reprezintă o plată nedatorată care trebuie supusă repetițiunii, în vederea evitării îmbogățirii patrimoniului pârâtei în dauna patrimoniului reclamantei, astfel cum aceste sume au fost reținute și individualizate de către Curtea de Conturi prin actele anterior menționate; au apreciat reclamantii că plățile efectuate în baza Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013 sunt veritabile plăți nedatorate, în sensul că nu există un contract, un act juridic în temeiul căruia să se interpreteze că plata este datorată, nefiind în ipoteza prevăzută de dispozițiile Legii nr. 350/2005, fapt pentru care urmează ca plata efectuată fără a fi datorată să fie supusă repetițiunii.

9. În drept, au fost invocate dispozițiile art. 1.341 și următoarele din Codul civil, raportate la dispozițiile art. 1.635—1.649 din același cod.

10. Pe cale de excepție, reclamantii au invocat nelegalitatea Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013.

11. Prima instanță, prin Sentința nr. 442 din 3 martie 2016, a admis excepția de nelegalitate a Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013, precum și acțiunea formulată de reclamantii, obligând pârâta la restituirea către reclamantii a sumei de 800.000 lei, plătită de reclamantii în temeiul Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013; în temeiul dispozițiilor art. 73¹ din Legea nr. 500/2002, a obligat pârâta la dobânzi și majorări de întârziere, după caz, aplicabile la suma de 800.000 lei, calculate pentru perioada de când s-a efectuat plata și până la data recuperării sumei.

12. Instanța de fond a reținut, în esență, că la emiterea Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013 niciuna dintre condițiile prevăzute de Legea nr. 350/2005 nu a fost respectată, respectiv nu a existat o transparență a finanțărilor nerambursabile, nu a existat o cofinanțare din partea beneficiarului, nu s-a realizat o procedură de selecție publică de proiecte (nici măcar nu a existat un astfel de proiect), nu a existat o alocare prealabilă în bugetul anual al autorităților finanțatoare pentru programele de finanțare nerambursabilă, nu a existat un program anual pentru astfel de finanțări și, cu atât mai puțin, un raport cu privire la contractele încheiate.

13. Cu privire la fondul cauzei, prima instanță a reținut că, în urma constatării nelegalității dispozițiilor actului administrativ prin care s-au alocat fondurile publice, actele subsecvente și plățile realizate în baza acestora sunt, și ele, desființate.

14. Așadar, având în vedere dispozițiile art. 4 alin. (3) din Legea nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 554/2004*), prima instanță a reținut că se impune ca litigiul să fie dezlegat fără a ține seama de dispozițiile actului administrativ constat nelegal, respectivul act anulat nemaexistând în acest proces, ceea ce produce efectele firești retroactive, astfel cum sunt acestea reglementate de Codul civil în materia efectelor nulității contractului, conform art. 1.254, aplicabile și actului unilateral, conform art. 1.325, deci și actului administrativ cu caracter individual, conform art. 28 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

15. În aceste condiții prima instanță a considerat că pârâta nu a fost niciodată îndreptățită a beneficia de finanțarea cu suma de 800.000 lei. Constatarea nelegalității actului administrativ prin care s-a aprobat alocarea din fonduri publice, realizându-se cu încălcarea normelor legale imperative, lipsește de temei legal sau angajament legal plata acestei sume din fonduri publice, cu consecința prejudicierii bugetului local, astfel încât această sumă este supusă restituirii.

16. În ceea ce privește capătul de cerere având ca obiect obligarea pârâtei la plata dobânzii și a majorărilor de întârziere s-a constatat că acesta este, de asemenea, întemeiat, potrivit dispozițiilor art. 73¹ din Legea nr. 500/2002.

17. Împotriva sentinței pronunțate de prima instanță a declarat apel pârâta.

IV. Dispozițiile legale supuse interpretării

18. *Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare* (Legea nr. 94/1992)

„Art. 5. — (1) Curtea de Conturi are acces neîngrădit la acte, documente, informații, necesare exercitării atribuțiilor sale.

(2) Entitățile auditate de Curtea de Conturi sunt obligate să-i transmită actele, documentele, informațiile solicitate, la termenele și în structura stabilite de Curtea de Conturi, și să-i asigure accesul în sediile acestora.

(3) La solicitarea auditorilor publici, persoanele fizice sau juridice deținătoare de acte sau documente sunt obligate să le pună la dispoziția acestora.

(4) Entitățile auditate sunt obligate să sprijine activitatea auditorilor publici, în cazul efectuării misiunilor de audit la sediile acestora, prin asigurarea unor spații de lucru adecvate și a accesului logistic corespunzător.

(5) Entitățile auditate poartă întreaga răspundere pentru acțiunile lor și nu pot fi absolvite de această răspundere prin invocarea rapoartelor Curții de Conturi.

(...)

„Art. 33. — (1) Activitatea de valorificare a rapoartelor de audit se face potrivit regulamentului aprobat conform prevederilor art. 11 alin. (2).

(2) În situația în care se constată regularitatea conturilor, se emite certificatul de conformitate și se comunică entității auditate.

(3) În situațiile în care se constată existența unor abateri de la legalitate și regularitate, care au determinat producerea unor prejudicii, se comunică conducerii entității publice auditate această stare de fapt. Stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia devin obligație a conducerii entității auditate.

(...)

„Art. 64. — (1) Nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedisponerii și a neurmării de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită din culpă, pedeapsa este amenda.”

V. **Motivele reținute de titularul sesizării, care susțin admisibilitatea procedurii de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în temeiul art. 519 din Codul de procedură civilă**

19. Instanța de trimitere a apreciat că sesizarea este admisibilă, întrucât este investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, de dezlegarea problemei în discuție depinde soluționarea litigiului, chestiunea de drept care face obiectul sesizării este nouă, asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a mai statuat și nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

VI. **Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

20. Apelanta-pârâtă a arătat că trimiterea legii la noțiunea de „prejudiciu” exclude punerea pe poziție de egalitate a persoanei care se face vinovată de nelegalitatea plății dispuse prin hotărârea consiliului județean (înțeleasă în sens larg, începând cu ordonatorul de credite, până la responsabilitatea celor care, conform legii administrației publice locale, au avizat sub aspectul legalității hotărârea) cu persoana beneficiarului acestor plăți și care, cu bună-credință și în considerarea scopului acestor alocări, a utilizat aceste sume.

21. Intimații-reclamanți au apreciat că nu se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și nu au formulat un punct de vedere referitor la problema de drept supusă dezlegării.

VII. **Punctul de vedere al completului de judecată care a sesizat instanța supremă cu privire la dezlegarea chestiunii de drept**

22. Din cuprinsul dispozițiilor legale supuse interpretării rezultă că legiuitorul a conferit Curții de Conturi atribuția

verificării și constatării abaterilor/neregulilor în gestionarea fondurilor publice, precum și rolul de a estima abaterea/eroarea constatată, în timp ce obligația legală a determinării efective a prejudiciului cert astfel creat este trasată conducerii entității verificate, care trebuie să ia și măsurile necesare recuperării lui.

23. Conform pct. 163 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților specifice Curții de Conturi, precum și valorificarea actelor rezultate din aceste activități, aprobat prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 130/2010, cu modificările ulterioare (*Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 130/2010*), raportul de control cuprinde, ca regulă, măsurile recomandate entității audiate pentru înlăturarea neregulilor constatate în activitatea financiar-contabilă sau fiscală controlată, precum și pentru stabilirea întinderii prejudiciului și luarea măsurilor necesare recuperării acestuia. Între aceste recomandări se înscrie și cea de sesizare a organelor de urmărire penală, cu informarea entității controlate în legătură cu această sesizare, în situația în care se constată existența unor fapte pentru care există indicii că au fost săvârșite cu încălcarea legii penale, care au determinat sau nu producerea de prejudicii, dar și suspendarea din funcție a persoanelor acuzate de săvârșirea de fapte cauzatoare de prejudicii importante sau a unor abateri grave cu caracter financiar, constatate în urma controalelor efectuate, până la soluționarea definitivă a cauzelor în care sunt implicate.

24. Textul pct. 171 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 130/2010 arată că, „pentru valorificarea constatărilor înscrise în raportul de control și, respectiv, în nota de constatare prevăzută la pct. 125 lit. a)—d), care constituie anexă a raportului de control, Curtea de Conturi poate dispune/solicita” mai multe măsuri în scopul înlăturării neregulilor constatate, inclusiv sesizarea organelor de urmărire penală.

25. În raport cu înscrisurile prezentate de părți a reieșit că este constituit un dosar penal în legătură cu aceste finanțări nerambursabile, astfel că entitatea auditată a pus în aplicare prevederile sus-menționate în directă legătură cu persoana/persoanele identificată/identificate a fi apreciată/apreciate ca vinovată/vinovate de generarea acestui prejudiciu la bugetul local — în sensul că s-a constituit ca parte civilă în vederea recuperării lui.

26. Instanța, astfel sesizată, a considerat că problema de drept care necesită dezlegare este aceea referitoare la posibilitatea apelării de către reclamanta entitate audiată, în conformitate cu dispozițiile art. 33 alin. (3) teza ultimă din Legea nr. 94/1992 și cu normele enunțate, la orice altă instituție juridică în vederea recuperării prejudiciului constat prin actele de control ale Curții de Conturi, în afara celei deja consacrate, de răspundere civilă delictuală a persoanelor găsite responsabile de emiterea actului nelegal de plată.

27. Această chestiune are, în contextul reglementării cu caracter general a răspunderii civile delictuale a funcționarului care a contribuit la producerea prejudiciului, conform art. 16 din Legea nr. 554/2004, precum și al reglementării cu caracter special a răspunderii civile a aleșilor locali pentru faptele săvârșite în exercitarea atribuțiilor ce le revin, conform art. 55 din Legea nr. 393/2004 privind Statutul aleșilor locali, cu modificările și completările ulterioare, o importanță deosebită sub aspectul ordonării raționamentului juridic, fiindcă ea generează o serie de ipoteze de lucru în practică.

28. Astfel, dacă sarcina entității auditate de a lua măsurile necesare recuperării prejudiciului constat prin controlul Curții de Conturi s-ar traduce într-un drept de opțiune între atragerea răspunderii civile delictuale a persoanei acuzate de săvârșirea de fapte cauzatoare de prejudicii importante sau a unor abateri grave cu caracter financiar — incluzând în această situație și teza răspunderii penale (cu constituire de parte civilă) — și, respectiv, solicitarea în justiție de la terțul beneficiar a sumelor alocate nelegal, aceasta ar presupune că răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie va putea opera cumulativ cu plata nedatorată.

29. Într-un asemenea caz s-ar admite că:

— solicitarea inserată în decizia Curții de Conturi (pct. 181 alin. 2 din Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 130/2010), de luare de către entitatea verificată a măsurilor pentru suspendarea din funcție, în condițiile legii, a persoanelor acuzate de săvârșirea de fapte cauzatoare de prejudicii importante sau a unor abateri grave cu caracter financiar, „până la soluționarea definitivă a cauzelor în care sunt implicate”, ar fi facultativă, iar nu una cu caracter obligatoriu, supusă sancțiunii date de textul menționat — aplicarea art. 62 lit. b) din Legea nr. 94/1992;

— recuperarea mai rapidă a prejudiciului în temeiul art. 1.635 alin. (1) din Codul civil, de la terțul beneficiar al plăților dispuse conform actului administrativ ulterior anulat, ar avea importanță hotărâtoare asupra procedurilor administrative, civile sau penale inițiate asupra persoanelor acuzate de săvârșirea de fapte cauzatoare de prejudicii (răspunderea civilă delictuală a acestora din urmă ori încadrarea juridică a faptelor de abuz în serviciu depinzând într-o măsură determinantă de prejudiciul rămas neacoperit);

— restituirea prestațiilor de către terțul beneficiar ar avea în plan juridic aceleași efecte cu cele ale răspunderii civile delictuale solide, în raport cu bugetul local prejudiciat;

— s-ar pune în discuție existența, din perspectiva Legii nr. 554/2004, a dreptului terțului beneficiar al plății ordonanțate de a se regresa împotriva funcționarului public/alesului local găsit culpabil de săvârșirea faptei cauzatoare de prejudicii, atât pentru restituirea sumei primite, cât și pentru eventualele daune-interese suferite;

— restituirea prestațiilor de către terțul beneficiar ar pune în discuție posibilitatea celui din urmă de a se apăra, în contextul imputării directe a unui prejudiciu stabilit printr-un control al Curții de Conturi, într-o procedură la care însă nu a participat. Cu toate că decizia Curții este în prezent act administrativ în sensul art. 2 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 554/2004, terțul beneficiar al plăților apreciate ca nelegale nu o va putea contesta în condițiile legii contenciosului administrativ, actele de control ale Curții de Conturi putând fi contestate doar de către entitățile supuse verificării;

— acțiunea vizând restituirea sumelor primite ar ignora principiul securității juridice, câtă vreme — cum se invocă în speță — plățile ordonanțate au fost utilizate de către beneficiar în încheierea altor acte juridice. Cu privire la acest aspect, chestiunea aplicabilității principiului de drept *resoluto jure dantis resolvitur jus accipientis*, în urma anulării unui act administrativ care a produs efecte juridice în alte ramuri de drept, nu a fost negată și a făcut obiectul unor studii doctrinare;

— acțiunea vizând restituirea sumelor primite ar pune în discuție modul de calcul al termenelor de prescripție (calculate de la data efectuării plății ori de la momentul constatării nelegalității plății ordonanțate).

30. Opinia instanței de trimitere este că, în tranșarea acestei probleme, are relevanță, în egală măsură, faptul că în cazul actului administrativ cu caracter individual emis de către o autoritate a administrației publice locale, legiuitorul a consacrat mecanisme specifice de control prealabil de legalitate; până la momentul punerii ei în aplicare, hotărârea consiliului județean este supusă avizului de legalitate al secretarului județean, în raport cu dispozițiile art. 97 și 98, cu referire la art. 48 din Legea administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 215/2001*), dar și tutelei administrative reglementate prin art. 115 alin. (7) din aceeași lege, coroborat cu art. 3 alin. (1) din Legea nr. 554/2004.

31. În considerarea acestor reglementări ale Legii nr. 215/2001, beneficiarul unor plăți dispuse prin acte administrative vizând sponsorizări sau alte alocări de fonduri publice este îndrituit să se încreadă în legalitatea operațiunilor de aprobare la plată (cu excepția cazului în care probele converg spre teza conivenței frauduloase a terțului beneficiar, iar răspunderea este atrasă pe alte temeuri în drept).

32. Se consideră deopotrivă relevantă, în acest context, jurisprudența anterioară a instanței supreme în litigiile privind măsurile dispuse de către Curtea de Conturi în procedura administrativ-jurisdicțională, în raport cu dispozițiile art. 45 și următoarele din Legea nr. 94/1992, în forma în vigoare anterior revizuirii Constituției (Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 224 din 9 septembrie 1992) și în conformitate cu care era atrasă răspunderea civilă a administratorilor, gestionarilor, contabililor, precum și a celorlalți salariați care au concurat, prin acțiunile lor, la producerea pagubelor cauzate în legătură cu formarea, administrarea și întreținerea resurselor financiare ale statului și ale sectorului public, precum și cu gestionarea patrimoniului public și privat al statului și al unităților administrativ-teritoriale (de exemplu, Decizia nr. 206/1997 a Curții Supreme de Justiție — Secția comercială, publicată în Dreptul nr. 9/1997, p. 115), dar și soluția dată de Secțiile Unite prin Decizia nr. 2/1996, în aplicarea art. 46 din Legea nr. 94/1992.

33. Regulamentul aprobat prin Hotărârea nr. 130/2010 făcea trimitere la măsuri luate împotriva celor găsiți vinovați de producerea prejudiciului, mergând de la suspendarea din funcție și până la inițierea asupra acestor persoane a procedurilor legale de recuperare a sumelor (normele utilizând sintagma „până la soluționarea definitivă a cauzelor în care sunt implicate” — n.r. — aceste persoane).

34. Opiniile doctrinare actuale susțin aceeași linie de gândire, afirmând că răspunderea autorității publice pentru prejudiciile cauzate prin acte administrative ilegale este o răspundere civilă delictuală obiectivă, care derivă din obligația de garanție instituită de lege în sarcina autorităților publice cu privire la legalitatea actelor pe care le emit și activității pe care o desfășoară în slujba cetățenilor, care are ca suport asumarea riscurilor pentru eventuala activitate defectuoasă, abuzivă, ilicită și cauzatoare de prejudicii pentru persoanele fizice și persoanele juridice.

35. În fine, s-ar putea pune în discuție dacă, prin jocul apelării la diferite proceduri judiciare de recuperare a prejudiciului constatat prin decizia Curții de Conturi, implicațiile de ordin patrimonial și penal asupra persoanei/persoanelor trimise în judecată pentru pretinsa săvârșire a unor infracțiuni în legătură cu gestionarea fondurilor publice să mizeze pe aplicarea acelorași argumente reținute de CEDO în Cauza *Lungu și alții împotriva României* — nr. 25.129/06, Hotărârea din 21 octombrie 2014 (încălcarea principiului securității juridice prin derularea simultană și în paralel a două proceduri independente cu privire la aceeași faptă — punerea instanței penale în situația luării în considerare a hotărârilor civile definitive, de impunere către terțe persoane, fie și în parte, a prejudiciului pentru care funcționarul public este trimis în judecată, ori de a lua în considerare reîncadrarea juridică a faptei pe măsura recuperării respectivelui prejudiciu).

36. Instanța de trimitere a mai avut în vedere și că, în alte acte normative, legiuitorul a prevăzut explicit că prejudiciul constatat ca urmare a nerespectării legalității, conformității și regularității utilizării și administrării fondurilor publice stă la baza emiterii unui titlu de creanță, care fundamentează — în temeiul legii — acțiunea de recuperare de la beneficiari a sumelor primite necuvenit (de exemplu, art. 21 și următoarele din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare — *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011*), ori că prejudiciul se recuperează prin decizie de imputație sau angajament de plată [art. 85 alin. (1) din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată, cu modificările și completările ulterioare — *Legea nr. 188/1999*].

37. Spre deosebire de aceste reglementări, Legea nr. 94/1992 pare a transpune în sarcina entității auditate și a factorilor de decizie din cadrul ei chestiunea răspunderii civile delictuale pentru actele emise. Astfel, art. 5 alin. (5) din legea

menționată poate primi, în raport cu această viziune, interpretarea că rapoartele Curții de Conturi nu ar putea fi opuse de către entitatea auditată nici actelor ulterioare de control financiar, dar nici terților, iar răspunderea pentru prejudiciul produs prin utilizarea nelegală a fondurilor publice operează strict pe tărâmul dat de art. 1.349, art. 1.357, art. 1.382 și art. 1.384 din Codul civil.

38. Desigur, a susținut instanța de trimitere, problematica pusă în dezbatere nu are nicio legătură cu situațiile în care recuperarea creanțelor bugetare (constituite fie ca sume datorate de terțe persoane în temeiul legislației fiscale, fie ca plăți bugetare nedatorate pe teme contractual) implică luarea de către entitatea auditată a măsurilor necesare întregirii bugetului autorității administrației publice, pentru că, într-o atare ultimă ipoteză, valorificarea actelor de control se realizează în virtutea calității de creditor bugetar.

39. A concluzionat instanța de trimitere că problema de drept pusă în discuție în prezenta cauză vizează clarificarea existenței unui drept de opțiune între inițierea procedurii răspunderii civile delictuale a celor vinovați de producerea prejudiciului prin plăți nelegale de la bugetul local și recuperarea aceluiași prejudiciu de la beneficiarii de bună credință ai acestor plăți ori chiar a posibilității legale de valorificare concomitentă a ambelor opțiuni de către entitatea auditată.

VIII. Răspunsul Ministerului Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție

40. Prin Adresa nr. 2.108/C/4.057/III-5/2016 din 21 noiembrie 2016, Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare — Serviciul judiciar civil nu s-a verificat și nu se verifică, în prezent, practica judiciară, în vederea promovării unui recurs în interesul legii cu privire la problema de drept ce formează obiectul sesizării.

IX. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

A) În jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție nu au fost identificate hotărâri relevante cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită.

B) Curțile de apel și tribunalele

41. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, majoritatea curților de apel a comunicat că nu a identificat jurisprudență referitoare la problema de drept în discuție și nici cauze aflate pe rol, în care să se pună această problemă de drept; singura instanță care a transmis jurisprudență relevantă în legătură cu chestiunea de drept supusă dezlegării este Curtea de Apel Constanța — Secția a I civilă (Decizia nr. 25/C din 2 martie 2016, Decizia nr. 18/C din 10 februarie 2016, Decizia nr. 73/C din 6 iunie 2016), care este și autorul sesizării; și alte curți de apel — București și Bacău — au transmis hotărâri judecătorești pronunțate în materie, care, însă, nu vizează problema de drept punctuală ce face obiectul sesizării în discuție (de exemplu, Decizia nr. 2.587 din 7 august 2014 a Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal):

a) Prin Decizia nr. 25/C din 2 martie 2016 a Curții de Apel Constanța — Secția I civilă s-au reținut următoarele:

42. „Pretinzând efectuarea unei plăți nedatorate, prin acțiunea dedusă judecății în cauză, reclamantii au solicitat obligarea pârâtului (o asociație sportivă – n.r.) la restituirea sumei de 1.130.000 lei, ce i-a fost achitată în temeiul hotărârilor (...) emise de Consiliul Județean C., și au susținut îndeplinirea condițiilor stabilite de art. 1.341 alin. (1) și art. 1.635 alin. (1) din Codul civil, prin raportare la Decizia nr. 70/2013 a Camerei de Conturi C., prin care s-a constatat că finanțarea asigurată din bugetul Consiliului Județean C. pentru activitățile sportive nu a respectat regulile și principiile stipulate de Legea nr. 69/2000 a educației fizice și sportului. (...) Instanța de control judiciar a constatat nelegalitatea celor două acte administrative individuale (hotărârile consiliului județean — n.r.) prin încheierea de ședință din 25.11.2015, iar, în acest context, aprecierea îndeplinirii condițiilor de admisibilitate ale acțiunii în repetițiune ce s-a dedus judecății impune valorificarea prevederilor art. 4 alin. (3)

din actul normativ anterior menționat (Legea nr. 554/2004 — n.r.) (...). Deși este de necontestat că admiterea excepției de nelegalitate nu are ca efect anularea actului administrativ, ci doar înlăturarea acestuia din litigiul în care a fost invocată excepția, beneficiarul actului administrativ constator sau constitutiv de drepturi nu mai are posibilitatea de a se prevala de acesta în fața instanței, ceea ce conduce la lipsa fundamentului dreptului consacrat și impune concluzia că admiterea excepției de nelegalitate produce, practic, efecte similare, ca întindere și conținut, cu anularea actului. În consecință, în valorificarea considerentelor teoretice expuse anterior, referitoare la ipoteza plății efectuată în executarea unei obligații nule, Curtea (de apel — n.r.) apreciază că, urmare a constatării nelegalității hotărârilor (...) Consiliului Județean C., în temeiul cărora a fost efectuată plata a cărei restituire se solicită, îndeplinirea condițiilor de admisibilitate ale acțiunii în repetițiune nu mai poate fi contestată, întrucât ne aflăm în prezența executării unei obligații de care Consiliul Județean C., în calitatea sa de titular al plății ce se pretinde a fi restituită, nu mai este ținut. Nefiind opozabile părții împotriva căreia au fost invocate, respectiv reclamantilor, cele două acte administrative individuale a căror nelegalitate a fost constatăată rămân inoperante în cadrul litigiului de față, iar plata sumei de 1.130.000 lei, efectuată în temeiul acestora, a devenit lipsită de cauză și este, în consecință, o plată nedatorată, care se impune a fi restituită, indiferent de atitudinea subiectivă a intimatului-pârât, respectiv de buna sau rea credință, întrucât în cazul plății nedatorate nu interesează faptul că a fost încasată cu bună-credință, plata fiind supusă repetițiunii în orice situație, pentru că ceea ce nu este datorat nu poate fi reținut.” (În același sens sunt și deciziile nr. 18/C din 10 februarie 2016 și nr. 73/C din 6 iunie 2016 ale aceleiași instanțe).

b) Prin Decizia nr. 2.587 din 7 august 2014 a Curții de Apel Bacău — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal s-au reținut următoarele:

43. „În urma acțiunii de audit a contului de execuție bugetară pe anul 2010 efectuat la reclamantă, Camera de Conturi Județeană N. a emis Decizia nr. 61/2011 în care a constatat, cu privire la acest contract, că autoritatea publică a efectuat plăți nelegale pentru cantități de lucrări neefectuate (în sumă de 73.878,9 lei) și pentru cantități de lucrări care nu au fost asumate legal (în sumă de 65.659 lei). Astfel, la punctele numărul 12 din dispozitivul deciziei, organul de control a dispus măsuri pentru stabilirea întinderii prejudiciului cauzat de efectuarea de cheltuieli fără bază legală cu privire la respectivul obiectiv și recuperarea prejudiciului. Obiectul acțiunii cu care reclamanta (unitate administrativ-teritorială — n.r.) a investit instanța în prezenta cauză îl constituie obligarea pârâtei (societate comercială — n.r.) la plata prejudiciului rezultat din efectuarea plăților pentru lucrări neexecutate. În raport cu limitele investiției, prima instanță a constatat că acțiunea este întemeiată în parte. (...) Conform concluziilor expertului tehnic, situațiile de lucrări au fost întocmite în mod defectuos. (...) Rezultă că pentru executarea obiectivului contractat de pârâtă, autoritatea publică achizitoare a suferit un prejudiciu în sumă de 47.756,43 lei, constatările expertului confirmând lipsa de diligență a autorității publice la recepția cantităților de lucrări și faptul că procesele-verbale de recepție au fost încheiate formal. Este adevărat că principiul libertății contractuale instituit de art. 969 din Codul civil, în vigoare la data nașterii raportului juridic dintre părți, se aplică și în cazul contractelor de achiziție publică, însă actele de gestiune întocmite de părți în executarea contractului sunt supuse cu preponderență regimului de drept public, calitatea de autoritate publică a achizitorului și sursa publică a sumelor achitate executantului imprimând raporturilor juridice dintre părți o natură administrativă. În consecință, chiar dacă reclamanta și-a asumat obligația de plată evidențiată în situațiile de lucrări și a semnat procesele-verbale de recepție, această situație nu este de natură să ducă la respingerea acțiunii; întrucât plata serviciilor prestate s-a făcut din fonduri publice, devin incidente dispozițiile art. 51 alin. 3 din Legea nr. 500/2000 privind finanțele

publice, potrivit cărora efectuarea cheltuielilor bugetare se face numai pe bază de documente justificative, care să confirme angajamentele contractuale, primirea bunurilor materiale, prestarea serviciilor, executarea de lucrări, plata salariilor și a altor drepturi bănești, plata obligațiilor bugetare, precum și a altor obligații.”

44. Unele instanțe de judecată au transmis puncte de vedere/opinii ale judecătorilor, potrivit cărora:

a) în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (5), art. 33 alin. (3) teza ultimă și art. 64 din Legea nr. 94/1992, măsura impusă prin decizia Curții de Conturi, privind recuperarea prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, printr-un act al administrației publice locale cu caracter individual, constatat nelegal în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform art. 1.635 și următoarelor din Codul civil (Tribunalul Brașov — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal; Curtea de Apel Galați — Secția de contencios administrativ și fiscal; Tribunalul Vrancea; Curtea de Apel Pitești și instanțele judecătorești din circumscripția teritorială a acesteia);

b) măsura impusă prin decizia Curții de Conturi privind recuperarea prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, printr-un act al administrației publice locale cu caracter individual, constatat nelegal în temeiul art. 4 din Legea nr. 554/2004, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform dispozițiilor art. 1.635 și următoarelor din Codul civil, în măsura în care nu se identifică un alt temei care ar justifica restituirea (Tribunalul Cluj — Secția mixtă, de contencios administrativ și fiscal, de conflicte de muncă și asigurări sociale);

c) opinia judecătorilor din cadrul Secției de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Galați este în sensul că, din prevederile art. 5 alin. (5) din Legea nr. 94/1992 rezultă că rapoartele Curții de Conturi nu pot fi opuse de către entitatea auditată nici actelor ulterioare de control financiar, nici terților, iar răspunderea pentru prejudiciul produs prin utilizarea nelegală a fondurilor publice operează strict pe tărâmul art. 1.349, 1.357, 1.382 și 1.384 din Codul civil; în condițiile în care problema pusă în discuție nu are legătură cu situațiile în care recuperarea creanțelor bugetare implică luarea de către entitatea auditată a măsurilor necesare întregirii bugetului autorității administrației publice, se opinează că nu există un drept de opțiune între inițierea procedurii răspunderii civile delictuale a celor vinovați de procedura prejudiciului prin plăți nelegale de la bugetul local și recuperarea aceluiași prejudiciu de la beneficiarii de bună-credință a acestor plăți, ci urmarea primei căi este obligatorie.

X. Jurisprudența Curții Constituționale

45. Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra dispozițiilor art. 2 lit. n) și art. 33 alin. (3) din Legea nr. 94/1992, prin Decizia nr. 203 din 7 aprilie 2016¹, respingând, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate analizată. În considerentele deciziei sus-menționate, Curtea Constituțională a constatat că, potrivit prevederilor art. 140 alin. (1) teza întâi din Constituție, Curtea de Conturi „exercită controlul asupra modului de formare, de administrare și de întrebuințare a resurselor financiare ale statului și ale sectorului public”, control care nu se poate raporta decât la dispozițiile legale. S-a relevat că acesta este motivul pentru care legiuitorul, dând eficiență prevederilor Legii fundamentale, a stipulat în art. 2 lit. a) din Legea nr. 94/1992 că, prin activitatea de control exercitată de Curtea de Conturi, „se verifică și se urmărește modul de respectare a legii privind constituirea, administrarea și utilizarea fondurilor publice”. Pe cale de consecință, Curtea Constituțională a apreciat că dispozițiile de lege criticate, referitoare la constatarea de către Curtea de Conturi a unor abateri de la legalitate și regularitate, nu sunt neconstituționale, ci, din contră, reprezintă o expresie a prevederilor art. 137 alin. (1) și art. 140 alin. (1) din Legea

fundamentală. Cât privește critica referitoare la încălcarea prevederilor art. 126 alin. (1), (2), (5) și (6) din Constituție, Curtea Constituțională a notat că dispozițiile art. 2 lit. n) și art. 33 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 „nu împiedică exercitarea atribuțiilor jurisdicționale ale instanțelor de judecată cu privire la actele Curții de Conturi, iar susținerea referitoare la caracterul definitiv al constatărilor acestei instituții apare, de asemenea, ca fiind lipsită de teme”.

XI. Jurisprudența C.E.D.O și a C.J.U.E.

46. În jurisprudența instanțelor europene nu au fost identificate hotărâri relevante cu privire la problema de drept a cărei dezlegare se solicită.

XII. Raportul asupra chestiunii de drept

47. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 519 din același cod, pentru declanșarea mecanismului privind pronunțarea unei hotărâri prealabile; s-a apreciat de către judecătorii-raportori că nu este îndeplinită condiția privind legătura ce trebuie să existe între lămurirea chestiunii de drept supuse dezlegării și soluționarea pe fond a litigiului.

XIII. Înalta Curte de Casație și Justiție

48. Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii-raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată că sesizarea este inadmisibilă, după cum se va arăta în cele ce urmează.

49. Prealabil analizei în fond a problemei de drept supuse dezlegării, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept are a analiza dacă sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, față de prevederile art. 519 din Codul de procedură civilă.

50. Potrivit dispozițiilor legale sus-menționate, „Dacă, în cursul judecării, un complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului, investit cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, constatând că o chestiune de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, este nouă și asupra acesteia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va putea solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

51. Din cuprinsul prevederilor legale citate se desprind condițiile de admisibilitate pentru declanșarea procedurii de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, condiții care trebuie să fie întrunite în mod cumulativ; în doctrină, ele au fost identificate după cum urmează:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecării să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă.

52. Procedând la analiza asupra admisibilității sesizării, se constată că primele trei condiții sunt îndeplinite, întrucât Curtea de Apel Constanța este legal investită cu soluționarea apelului împotriva unei hotărâri pronunțate de Tribunalul Constanța, într-un litigiu având ca obiect recuperarea prejudiciului produs unei autorități publice, Consiliul Județean C, prin efectuarea de finanțări nerambursabile din fonduri publice, către o asociație sportivă.

53. Competența de a soluționa cauza, în primă instanță, aparține Tribunalului Constanța, în temeiul art. 95 pct. 1 din

¹ Publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 23 iunie 2016.

Codul de procedură civilă. Hotărârea pronunțată de tribunal este supusă numai apelului, iar curtea de apel este competentă să soluționeze cauza în ultimă instanță, în conformitate cu prevederile art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă, coroborat cu cele ale art. XVIII alin. (2) din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, cu modificările ulterioare, conform cărora „În procesele pornite începând cu data intrării în vigoare a prezentei legi și până la data de 31 decembrie 2017 nu sunt supuse recursului hotărârile pronunțate în cererile prevăzute la art. 94 pct. 1 lit. a)—i) din Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, în cele privind navigația civilă și activitatea în porturi, conflictele de muncă și de asigurări sociale, în materie de expropriere, în cererile privind repararea prejudiciilor cauzate prin erori judiciare, precum și în alte cereri evaluabile în bani în valoare de până la 1.000.000 lei inclusiv.”

54. Analiza îndeplinirii condiției de admisibilitate referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei pendinte în care se ridică presupune a stabili dacă dispozițiile legale care fac obiectul sesizării au legătură cu cauza și sunt determinante în soluționarea acesteia.

55. Instanța de trimitere, în conformitate cu dispozițiile art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, trebuie să verifice din oficiu admisibilitatea sesizării și să prezinte argumentele pentru care apreciază, între altele, că de dezlegarea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei.

56. Încheierea de sesizare nu conține argumente de natură să permită a se înțelege raționamentul instanței în stabilirea legăturii dintre dispozițiile legale a căror lămurire se solicită și soluționarea cauzei pe fond. Sub acest aspect sunt expuse mai multe situații posibile de urmat din perspectiva valorificării deciziei Curții de Conturi, concluzionând-se că se impune să se clarifice dacă există un drept de opțiune între inițierea procedurii răspunderii civile delictuale a celor vinovați de producerea prejudiciului prin plăți nelegale de la bugetul local și recuperarea aceluiași prejudiciu de la beneficiarii de bună-credință ai acestor plăți, ori chiar a posibilității legale de valorificare concomitentă a ambelor opțiuni de către entitatea auditată.

57. Prioritar verificării îndeplinirii condiției referitoare la caracterul determinant al chestiunii de drept pentru soluționarea cauzei pe fond se impune a reliefa contextul care a generat întrebarea adresată instanței supreme, prin identificarea obiectului litigiului și prin prezentarea succintă a cadrului factual și juridic din cauza principală, elemente esențiale pentru soluționarea cauzei.

58. Prin cererea de chemare în judecată reclamantii Județul C, Consiliul Județean C și președintele Consiliului Județean C au chemat în judecată pe pârâtă, solicitând obligarea acesteia la restituirea sumei de 800.000 lei, reprezentând plata efectuată de reclamantii în temeiul Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013.

59. Pârâta este o asociație sportivă care a primit de la reclamantii această sumă cu titlu de finanțare nerambursabilă din fonduri publice. Printr-o decizie a Camerei de Conturi s-a constatat că entitatea auditată, Consiliul Județean C, a efectuat această plată cu nerespectarea prevederilor Legii nr. 350/2005, precum și cele ale Legii nr. 69/2000.

60. Trebuie precizat că, în cadrul acțiunii în litigiul *pendinte*, reclamantii au invocat și excepția de nelegalitate a hotărârii consiliului județean în temeiul căreia s-au efectuat plățile către pârâta, asociație sportivă.

61. În cuprinsul hotărârii pronunțate de prima instanță, în legătură cu cauza acțiunii, există precizarea că reclamantii au renunțat la temeiul juridic reprezentat de prevederile art. 1.341 din Codul civil și că acțiunea are ca temei de drept dispozițiile art. 1.635—1.637 din același cod, precum și toate celelalte acte normative care reglementează activitatea Curții de Conturi, fără a fi indicate actele normative incidente.

62. Instanța de apel, în cuprinsul încheierii de sesizare, cu privire la cauza acțiunii promovate de reclamantii pentru recuperarea prejudiciului, a indicat prevederile art. 1.341 și următoarele din Codul civil, privind plata nedatorată și art. 1.635 și următoarele din același cod, privind restituirea prestațiilor.

63. De asemenea, instanța de apel menționează în încheierea de sesizare că, prin intermediul căii de atac a apelului, se critică doar modalitatea de aplicare a dispozițiilor dreptului comun, fără a fi criticată și soluția dispusă asupra excepției de nelegalitate, însă din memoriul de apel rezultă că s-au adus critici și asupra dispoziției de admitere a excepției de nelegalitate.

64. Se poate remarca, din această perspectivă, o lipsă de coerență între cele reținute în hotărârea primei instanțe și expunerea efectuată de instanța de apel în cuprinsul încheierii de sesizare. În timp ce instanța de fond reține că restituirea sumelor s-a dispus în temeiul art. 1.635 alin. (1) din Codul civil, ca o consecință a anulării Hotărârii Consiliului Județean C nr. 52/2013, pe cale incidentală, ca urmare a admiterii excepției de nelegalitate, instanța de apel indică drept cauză a acțiunii prevederile art. 1.341 și următoarele din Codul civil privind plata nedatorată și art. 1.635 și următoarele din Codul civil privind restituirea prestațiilor.

65. Toate aceste neconcordanțe sesizate afectează claritatea, precizia și lipsa de echivoc, care trebuie să caracterizeze conținutul actului de sesizare în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept. Aceasta, deoarece, pe calea mecanismului hotărârii prealabile, se realizează o interpretare de principiu a unei norme de drept într-un context factual și juridic care trebuie pe deplin lămurite pentru a exclude o interpretare dată doar pentru a rezolva problemele particulare ivite în legătură cu soluționarea pe fond a cauzei și, eventual, pentru a răspunde unor apărări care s-au ridicat în litigiul principal.

66. Întrebarea formulată de către instanța de trimitere pornește de la premisa existenței unui act administrativ cu caracter individual, nelegal, în temeiul căruia s-a efectuat plata și, în acest context, se solicită să se lămurească dacă, din interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (5), art. 33 alin. (3) teza ultimă și art. 64 din Legea nr. 94/1992 s-ar putea considera că măsura impusă prin decizia Curții de Conturi, aceea de recuperare a prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform art. 1.635 și următoarele din Codul civil.

67. Dispozițiile art. 1.635 și următoarele din Codul civil se referă la:

— restituirea prestațiilor ori de câte ori cineva este ținut în virtutea legii să înapoieze bunurile primite fără drept ori din eroare;

— restituirea prestațiilor în temeiul unui act juridic desființat ulterior cu efect retroactiv;

— restituirea prestațiilor în temeiul unui act juridic ale cărui obligații au devenit imposibil de executat din cauza unui eveniment de forță majoră, a unui caz fortuit ori a unui alt eveniment asimilat acestora.

68. Din modul în care a prezentat punctul său de vedere, instanța de apel recunoaște că entitatea auditată poate apela la diferite proceduri judiciare de recuperare a prejudiciului constat prin decizia Curții de Conturi, dar solicită instanței supreme ca, pe cale de interpretare, să limiteze posibilitățile pe care entitatea auditată le-ar avea la îndemână pentru recuperarea prejudiciului.

69. Din analiza hotărârilor judecătorești transmise la solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție rezultă că entitățile auditate nu se rezumă numai la formularea acțiunilor având ca temei plata nedatorată sau răspunderea civilă delictuală, ci și faptul că, în funcție de specificul activității entităților auditate și al activității ce a dus la producerea prejudiciului, măsurile pentru recuperarea prejudiciului sunt foarte diferite.

70. Lămurirea chestiunii de drept implică a se stabili dacă între prevederile legale indicate în conținutul întrebării există vreo corelație și determinarea legăturii dintre acestea și soluționarea cauzei pe fond.

71. În acest scop este necesară redarea conținutului dispozițiilor legale indicate de instanța de trimitere în cuprinsul întrebării:

Legea nr. 94/1992

„Art. 5. — (1) Curtea de Conturi are acces neîngrădit la acte, documente, informații, necesare exercitării atribuțiilor sale.

(2) Entitățile auditate de Curtea de Conturi sunt obligate să-i transmită actele, documentele, informațiile solicitate, la termenele și în structura stabilite de Curtea de Conturi, și să-i asigure accesul în sediile acestora.

(3) La solicitarea auditorilor publici, persoanele fizice sau juridice deținătoare de acte sau documente sunt obligate să le pună la dispoziția acestora.

(4) Entitățile auditate sunt obligate să sprijine activitatea auditorilor publici, în cazul efectuării misiunilor de audit la sediile acestora, prin asigurarea unor spații de lucru adecvate și a accesului logistic corespunzător.

(5) Entitățile auditate poartă întreaga răspundere pentru acțiunile lor și nu pot fi absolvite de această răspundere prin invocarea rapoartelor Curții de Conturi.

(...)”

„Art. 33. — (...)”

(3) În situațiile în care se constată existența unor abateri de la legalitate și regularitate, care au determinat producerea unor prejudicii, se comunică conducerii entității publice auditate această stare de fapt. Stabilirea întinderii prejudiciului și dispunerea măsurilor pentru recuperarea acestuia devin obligație a conducerii entității auditate.

(...)”

„Art. 64. — (1) Nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și a neurmării de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.

(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârșită din culpă, pedeapsa este amenda.”

72. În vederea interpretării art. 5 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 este de subliniat că această prevedere legală se regăsește în cap. I al legii, denumit „Dispoziții generale”, iar alineatele precedente ale art. 5 reglementează obligațiile entităților auditate, care intră în competența de verificare a Curții de Conturi, precum și ale altor persoane fizice sau juridice deținătoare de acte ori documente.

73. Din interpretarea, în același timp, literală și sistematică a dispozițiilor alin. (3) al art. 5 din Legea nr. 94/1992 rezultă că ipoteza normativă a acestui text legal stabilește că entitățile auditate nu se pot prevala de rapoartele Curții de Conturi în scopul de a fi absolvite de răspundere pentru acțiunile lor. Cu alte cuvinte, în cazul în care entitățile auditate sunt supuse altor controale sau altor verificări, acestea nu pot opune rapoartele Curții de Conturi pentru a fi exonerate de răspundere pentru eventuale neregularități constatate.

74. În acest context rezultă că nu se poate identifica nicio legătură între aceste prevederi legale și cauza acțiunii din litigiul principal, după cum nu se poate stabili nicio corelație cu prevederile art. 33 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 sau ale art. 64 din aceeași lege, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare.

75. Art. 33 alin. (3) din Legea nr. 94/1992 reglementează modalitatea de valorificare a rapoartelor de audit în situațiile în care se constată existența unor abateri de la legalitate și regularitate care au determinat producerea unor prejudicii. O atare situație de fapt se comunică entității publice auditate, concluzie care se desprinde din conținutul art. 33 alin. (3) teza I din Legea nr. 94/1992.

76. Textul art. 33 alin. (3) teza finală din Legea nr. 94/1992 instituie în sarcina entității auditate obligația de a stabili întinderea prejudiciului și de a dispune luarea de măsuri pentru

recuperarea acestuia. Analiza conținutului art. 33 alin. (3) teza finală nu oferă niciun indiciu cu privire la calea de urmat, lăsând în sarcina entității auditate alegerea celor mai eficiente și mai adecvate căi pentru recuperarea prejudiciului. Explicația rezidă în faptul că entitățile auditate [care potrivit art. 2 lit. j) din Legea nr. 94/1992 pot fi autorități publice, companii/societăți naționale, regii autonome, societăți reglementate de Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, la care statul sau o unitate administrativ-teritorială deține, singur sau împreună, integral sau mai mult de jumătate din capitalului social] s-ar putea afla într-o multitudine de raporturi juridice, astfel că, dată fiind natura diversă a acestora, art. 33 alin. (3) teza finală nu prevede nici măcar cu titlu exemplificativ natura căii procesuale sau administrative de urmat pentru recuperarea prejudiciilor constatate.

77. Cât privește dispozițiile art. 64 din Legea nr. 94/1992 se constată că prin acestea este reglementată infracțiunea referitoare la nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și a neurmării de conducerea entității auditate a măsurilor transmise de Curtea de Conturi.

78. În mod evident aceste prevederi legale nu au legătură cu soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de trimitere, pentru că nu s-a pus în discuție nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și a neurmării de conducerea entității a măsurilor transmise de Curtea de Conturi.

79. Dacă judecata cauzei depinde de stabilirea existenței sau inexistenței unei infracțiuni este în sarcina instanței de trimitere să aprecieze și să adopte măsurile procesuale adecvate în raport cu situația ivită.

80. Dacă s-ar accepta punctul de vedere al instanței de trimitere, atunci, pe cale de interpretare, dar contrar spiritului și literei legii, s-ar ajunge la limitarea posibilităților pe care entitățile publice le-ar putea folosi pentru recuperarea prejudiciilor, deși legea prevede clar și expres că stabilirea întinderii prejudiciului și a măsurilor ce pot fi dispuse pentru recuperarea acestuia sunt obligații ale acestor entități publice și, de aceea, procedurile de recuperare la care vor apela pot fi stabilite numai de aceste entități publice.

81. Instituțiile publice pot fi implicate în diverse raporturi juridice cum ar fi, de exemplu, raporturi de muncă, administrative, contractuale, derivând din achiziții publice etc. În funcție de natura raportului juridic în care este implicată instituția publică și în raport cu specificul situației în care s-a produs prejudiciul sau s-a efectuat plata nelegală din bugetul instituției publice, recuperarea acestora poate fi diferită, iar alegerea modalității pentru recuperarea prejudiciului aparține conducerii entității auditate.

82. Nu este posibil a se stabili cu valoare de principiu o cale de urmat prin interpretarea textelor legale indicate în cuprinsul întrebării, deoarece acestea nu conțin nicio referire cu privire la modalitatea concretă în care entitățile auditate vor recupera prejudiciul.

83. Este atributul instanței de trimitere să stabilească, în raport cu toate circumstanțele factuale și juridice ale cauzei (care nu au fost în mod clar și neechivoc prezentate în încheierea de sesizare), dacă reclamanții au promovat o acțiune afectată sau nu de un fine de neprimire.

84. Numeroasele probleme ce pot să apară în cadrul litigiilor aflate pe rolul instanțelor judecătorești, referitoare la modalitățile la care entitățile publice auditate au apelat, nu pot fi rezolvate printr-o soluție dată într-un litigiu cu un anumit obiect, ci ele se analizează, plecând de la principiul disponibilității ce guvernează orice litigiu civil, în funcție de specificul acestuia și de regulile ce guvernează litigiul respectiv, iar dacă entitatea verificată recurge la mai multe măsuri simultan pentru recuperarea prejudiciului, atunci tot instanțele judecătorești vor soluționa litigiile, pe baza principiilor consacrate ce sunt aplicabile.

85. Nu se poate considera că se impune interpretarea acestor texte, pentru că ele nu ar fi clare și precise, prin raportare la alte dispoziții din alte acte normative, așa cum încearcă să sugereze instanța de apel atunci când face referiri

la dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011, deoarece textele din Legea nr. 94/1992, prin modul de redactare, prevăd expres că entitățile publice auditate au obligația de a stabili întinderea prejudiciului și de a dispune măsuri pentru recuperarea acestuia.

86. Există și dispoziții în legi speciale, în care este stabilită procedura de urmat pentru recuperarea acestor prejudicii, iar pentru situațiile în care nu există reglementare specială se recurge la normele dreptului comun, așa cum s-a procedat în litigiul principal.

87. De altfel, instanța supremă s-a pronunțat asupra rolului pe care mecanismul instituit de art. 519 din Codul de procedură civilă îl are, acela de a da chestiunii de drept o rezolvare de principiu, pentru ca „să nu fie deturnat de la scopul firesc al unificării practicii judiciare și utilizat pentru tranșarea în concret a aspectelor litigioase aflate pe rolul instanței de trimitere. Altfel spus, în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie

identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și a înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății.” (Decizia nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 820 din 4 noiembrie 2015).

88. În acest context se reține că lămurirea chestiunii de drept cu care Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată nu are legătură cu soluționarea pe fond a litigiului, mecanismul de unificare a practicii judiciare reglementat de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă neputând fi uzitat, atât timp cât legiuitorul a limitat, prin condițiile restrictive de admisibilitate analizate, rolul unificator al instituției juridice a hotărârii prealabile numai în privința chestiunilor de drept de a căror lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective.

89. Pentru aceste considerente, constatând că nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate prevăzute de dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă, în temeiul art. 521 alin. (1) din același cod,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă, în Dosarul nr. 7.430/118/2015, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

„În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 5 alin. (5), art. 33 alin. (3) teza ultimă și art. 64 din Legea nr. 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată, cu modificările și completările ulterioare, măsura impusă prin decizia Curții de Conturi privind recuperarea prejudiciului produs prin alocarea nelegală de fonduri publice, printr-un act al administrației publice locale cu caracter individual, constatat nelegal în temeiul dispozițiilor art. 4 din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, deschide calea recuperării sumelor de la terții beneficiari, conform dispozițiilor art. 1.635 și următoarele din Codul civil?”.

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 6 martie 2017.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

IULIA CRISTINA TARCEA

Magistrat-asistent,
Aurel Segărceanu

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

